

AVE MARIA

LETNIK XXIV.
VOLUME XXIV. .
(1932)

Štev. 8.

Izdajajo
SLOV. FRANČIŠKANI
V AMERIKI.

AVE MARIA is published monthly by The Slovene Franciscan Fathers, Lemont, Ill., (Address: Post Office Box 608) in the interest of the Slovene Franciscan Commissariat of the Holy Cross.,
Superior: V. Rev. Bernard Ambrožič, Comm. prov.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Manager: Rev. Benedict Hoge.

Editor: Rev. Alexander Urankar.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Iz pisma Mrs. Toleni iz Wis.

Morda sem med zadnjimi, ki se oglašajo na Vaš poziv, da bravci povemo svoje mnenje o našem katoliškem mesečniku.

Reči moram, da mi je bil list vedno nad vse drag od prvega početka, vse vrstice od prve do zadnje so mi vedno dobrodošle, morda bi imela majhen pomislek glede angleškega oddelka, drugo mi vse ugaja.

Ali bi ne bilo bolje, da bi bila Ave Marija namenjena le Slovincem? Izkušnjo imam pri svojih otrocih. Kolikokrat sem jih

naganjala, naj bi vendar pregledali tudi še kotichek Ave Marije, ki je namenjen njihovu dobru. Pa so jim gluha ušesa. Jaz pravim, da ima ameriška mladina naša dovolj drugega beriva, ni da bi morala še Ave Marija odstopati dragoceni svoj prostor angleškemu berilu. Mar bi še na onih straneh, ki se potratijo, dali eno ali dve slovenski besedi nam staršem v vzpodbudo. To je moje osebno mnenje. Brez zamere. Drugače moram Ave Marijo pohvaliti.

Iz pisma Miss Zupanc iz Chicago.

Iz hvaležnosti Vam pišem, ker nam nudite dobrega beriva. Govorim v imenu mladine. Pri nas s hrepenenjem prebiramo Vaš mesečnik. In prosimo Vas za božjo voljo, dajte nam še kaj več člankov, kakor je bil članek "On doors" (spisala Miss Anna Madić). Imeli smo v naši višji šoli nalogo, da učenci ocenimo in

izberemo najlepši članek spisan v angleščini v naših nabožnih listih. Prvo mesto in največ pohvale je dobil članek v Vašem angleškem oddelku "On doors". To dovolj govori in kliče hvalo Vašemu listu.

Iz pogovora z Rev. J. C. Smoletom.

Ave Marija je bila zidarka kulturnega in verskega življenja v prvih letih verskega razvoja v življenju naših izseljencev. P. Zakrajšek zasluži že samo radi ustanovitve A. M. trajen spomenik. Nobeden mu tega ne bo odrekal in mu ne more odrekati. In vsi, ki delamo za sveto stvar našega tiska, glejmo na to, da bo Ave Marija ohranila svoj značaj. Svetoval bi samo, naj bodo članki krajši in dajte listu tudi zabavno vsebino. Koristno s sladkim, je bil stari princip. Ave Marija naj bo kakor obraz, če bi bil človeški obraz vedno resen, bi ne bilo prav, židana volja naj se kaže od časa do časa v njem. Tako naj se kaže v Ave Mariji

božja volja, dobra volja, židana volja. Grajam na Ave Mariji, da posveča toliko strani angleščini. Ave Marija je predvsem namenjena starejšim, starejši jo podpirajo, starejšim jo ohranite in sicer celo. Ko bo ameriška Slovenija zajadrala v angleško morje, si bodo naši potomci že pomagali, brez skrbi. Kakor si danes pomagajo. Malo jim je do onega koticheka. Nič dobrikanja torej, ker ne zaleže. Tri četrt naše mladine sploh ne ve, da je v Ave Mariji kaj angleškega. Poleg tega pa so še članki, ki jih je Ave Marija prinašala, tako visoki, da jih naša povprečna mladina ne bo nikoli prebavila.

Iz pisma ene naših zastopnic. Imena ne pove.

V misijonski službi Ave Marije, ko hodim od hiše do hiše za naročnino, imam priliko, da to ali ono slišim. Časih je listu v pohvalo, časih v grajo. Mi ne bote zamerili, da sem odkrita. Ljudem ne ugaja ta nerodna oblika Ave Marije. In zato jim ne

ugaja, ker pride vsa zmečkana na dom. Marsikatera žena je bila že pošteno jezna. Rada bi bila dala številke Ave Marije v veza-vo, pa ne more. Vem da je temu pošta kriva, toda pošta si ne more pomagati, ker je oblika A. M. prenerodna.

Iz razgovora z duhovnikom-sotrudnikom.

Ave Marija je principijelno edini katoliški list, ki ga imamo. Res je, da imamo dnevnik. Toda ta dnevnik časih ni tak kot bi moral biti. Mislim, da pridiga v listu in poročila raznih cerkvenih pobožnosti še ne izpolnijo zahteve, ki jo stavi izrazito katoliški list. Morda je dnevnik zato v škripcih, ker nima prave pobude v krogih, ki bi morali zastaviti vse sile za to delo. Za dober katoliški list je treba časih tudi kaj krepkih člankov, teh krepkih člankov pa urednik tudi ne more sam vseh napisati. Ne govorim,

da bi očital. Priznanje Ave Mariji za njeno stališče. Pravi družinski list je, samo časih bi lahko udaril tudi na povestno struno. Kristus je v prilikah govoril. Še danes so prilike bližnjica do razumevanja verskih resnic. Ali ne postane list, ki se v njem vrsti članek za člankom težke teološke vsebine, ali ne postane tak list nekam suhoparen in odbijajoč...? Ave Marija gre v preproste domove, naj torej rabi jezik priprostega Krístusa, ki je skoraj vedno v prilikah govoril.

Iz razgovora s p. Hugonom.

Meni bi ugajal angleški oddelček, če bi imel tako lahko vsebino kot ga na priliko ima vzorni listič za mladino v Ljubljani "Lučka", urednik p. Krizostom Sekovanič O. F. M. Nisem proti oddelku, toda namenjen naj bi bil najmlajšim. Vsebinska njegova naj bi bila lahka in otroško zanimiva. Ne bi bilo napačno, če

bi frančiškanski študentje v Lemontu predstavljali članke in odstavke iz Lučke in jih priobčevali v našem angleškem kotichek. Tak kot je kotichek bil doslej, Ave Marija z njim ne more ustrezati namenu, ki ga ima s tem kotichek.

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisarijata. — Naročnina \$3.00, izven Zdr. držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

Avgust, 1932

Z dovoljenjem in odobrenjem cerkvenega in redovnega predstojništva.

24. letnik.

Tesarja v Belo hišo.

(P. A. Urankar.)

“Tesarja v Belo hišo v Washingtonu, tesarja iz Nazareta, pa bo v Ameriki zopet dobro.” Beseda velikega socijalnega delavca Rev. J. Coughlina na konvenciji demokratske stranke v Chicago, Ill. Gromovit aplavz je prejel, ko je stopil na govorniško tribuno, znan je milijonom v Ameriki in drugod, najpopularnejši govornik je na radiju, priljubljen zlasti radi tega, ker je tako korajžen in pove tudi predsedniku v brk, kar mu gre; zlasti pa neusmiljeno biča sebični kapitalizem. Vsaka njegova beseda je kladivo, vsaka njegova beseda je oreh z jedrom. Večkrat mislim: kolikokrat bi že bil obsojen na glavnjačo, morda že na vislice, če bi bil tako korajžen v državi, ki državljanom obeša nagobčnike na usta. Radi njegove odkritosti in korajže ga je vzljubil tudi protestantski in židovski svet. — “Tesarja v Belo hišo. Imeli smo profesorja

v njej, imeli smo inženirja v njej, vsi stanovi so bili zastopani na Washingtonski stolici, kaj, ko bi dali enkrat Jezusu-tesarju prostor.” Reči je hotel: Več Kristusovih načel pravičnosti, bratstva in ljubezni tudi vladajočim, pa bo več blaginje v državi.

Kar je povedal Coughlin Washingtonu, bi lahko raztegnil na ves svet in vse vladavine. Tesarja-Jezusa v Berlin, Tesarja-Jezusa v Moskvo, Tesarja-Jezusa v Pariz, Tesarja-Jezusa v Rim, Tesarja-Jezusa na Dunaj, v Prago, Budimpešto, v Beograd in tako naprej, več onih večnoveljskih in vednoosrečujočih načel Kristusovega evangelija vladarjem in vladam, pa bo miru, ljubezni in sloge povsod dovolj. Ne bi bilo ne revolucij, ne gladu, ne depresije, ne nevolje.

Žalibog so bile take besede velikih mož vedno glasovi vpijočih v puščavi.

SPOMENIK KRIŽANE LJUBEZNI.

V Detroitu ga je postavil veliki apostol Amerike, Father Coughlin. Veličasten je kot noben drugi, mogočen in lep in originalen, da svet trumoma hiti k njemu od vseh strani in se čudi, tako trdni volji detroitskega apostola kakor vesoljni ideji križane Ljubezni, ki je razlita v vsem umotvoru. Spomenik je visok in mogočen križ, podoben stolpu, na katerem je Kristus pribit. Zdi se mi, kakor silna tromba samega Boga, ki kliče ameriškemu svetu besedo ednajste ure; silna tromba, ki molče govori. . . V tej stavbi ima Father Coughlin svoje urade, baje je v teh uradih nad sto uradnikov zaposlenih, odtod tudi Father govori svoje pomembne govore.

Zelo posrečena je vsa zamisel. Ta stolp pokriva vežo cerkve, ki jo gradi Father Coughlin Sveti Tereziji iz Lissieux-a na čast. Posrečena je zamisel, ker je ideja Križa in Kristusovega življenja v krščanski duši

združena s češčenjem največje moderne interpretatorke, ali da se domače izrazim, tolmačice Kristusa in njegovega duha — svete Terezije od Deteta Jezusa.

Gledam: Na eni strani Križ in Kalvarija v vsej svoji trpkosti in resnici, resnici, ki nas zemljane in našo naravo odbija — še vselej se je trpljenju narava uprla. Na drugi strani Terezija s svojim življenjskim naukom: Trpljenje osvobodi, trpljenje nas z Bogom druži. Na eni strani Križ — veliki vprašaj: Ali hočeš za menoj? Na drugi strani odgovor Male Cvetke: Lahko ga je nositi. Slabotna sem bila, žena sem bila, pa sem ga z veseljem nosila, ker je lahak, če ga nosiš s božjo pomočjo.

Detroitški križ ni le spomenik križane Ljubezni, je tudi svetilnik milosti, ki naj kaže zdvojeni Ameriki pot do pristana miru, ki ga more dati edino — Kristus križani.

“MAR BI POMAGALI UBOGIM”.

Je že večkrat siknil v svet ta ali oni časopis, ki ga detroitski spomenik bode kakor je bodel Judeža balzam Magdalenin, s katerim je Jezusu noge mazilila.

Judeži.

Nobeden še ni napisal, koliko dobrot se je že izlilo izpod tega detroitskega studenca v svet zapuščenih in ponižanih. Nobeden teh Judežev ni zapisal notice, ki je bila skoraj v vseh velikih časopisih: Father Coughlin je poslal pet tisočakov ubogim vojakom, ki zastonj pred Belo hišo čakajo podpore in usmiljenja. . .

Teh del dobrote in ljubezni ne bo šel pisati na stolp, da bi ga lahko hvalili. Ker je zapisal v marmor in kamen o dobroti Kristusovi, pa se spodtikajo in kolnejo in hinavsko godrnjajo o potrati.

Tako je vedno bilo. Judež je priča. Tat je bil, izdajavec je bil, propalica, ki je imel oči in dušo prikovano na denar. Ko je Magdalena iz svojega kupila trohico olja, je bil takoj v ognju. Tako je danes. Morda gre mimo teh modernih Judežev tisoče ubogih, pa nimajo srca zanje, da bi se jim odprla mošnja, kaj še? Če bi smeli podregati globje, kaj bi vse odkrili? Precej sorodnosti z izdajavskim apostolom bi našli. Cente, ki so bili dani v dober namen, tehtajo z apotekarskimi uteži.

Vsak nergač naj toliko pripomore h karitativni stvari kakor naš misijonar radija, pa bo polovico manj ubožcev med nami.

Jezik za zobe, pa s srcem na dan,
usta zapri, pa mošnjo odpri in dlan.

“SAM KARDINAL GA JE POKREGAL”.

Kako pa to? Da, kardinal O'Connol. Toda kardinal ni njegov predstojnik in kardinal O'Connol ni nezmotljiv. Njegov predstojnik, škof Gallagher je dal izjavo: Father Coughlin uči in oznanja le to, kar je oznanjal Leon trinajsti, veliki ljubitelj delavcev, ter sedanji sveti Oče Pij, ednajsti. Če sveta očeta nista povedala preveč, tudi Father Coughlin nikdar ne pove preveč. Da pa ne obdaja svojih besed z medom in strdjo, je pa prav. Danes nam je treba mož, ki ne nosijo rokavic na rokah. Treba nam je mož, ki ne marajo nagobčnikov. Nagobčnike nosijo kužki. Možje si povedo resnico z oči v oči.

Tako in enako mi je povedal prijatelj-metodist, ko sva se pomenjkovala o našem misijonarju.

Father Coughlin predloži vsako svojo pridigo v cenzuro svojemu škofu, vsako besedo pretehta, vsako besedo lahko potrdi z dokazi.

Če se je obregnil obenj višji cerkveni dostojanstvenik, zato njegovo imenitno poslanstvo ne bo trpele. Tudi kardinal se lahko moti, posebno če je udan konservativnim idejam starih dni, ko niso bila socialna vprašanja tako pereča, ko kritika ni bila tako kravo potrebna.

Danes mora vse na okope, če nočemo, da nas bo boljševizem zagrnil.

Father Coughlin je samo veliki tolmač Kristusovega evangelija. Bog daj, da bi njegova beseda obročila stoterni sad in našla veliko posnemavcev v duhovniških vrstah.

MOLITEV NA KONVENCIJI.

V času, ko sta besedi “politika” in “framazonstvo” skoraj identični, pomenite eno in isto, bi človek ne mislil, da bo taista politika poklicala reprezentante religij, da pokličejo Boga na pomoč pred političnimi sejami.

Molili so na konvencijah demokratske in republikanske stranke — Evangelisti judaizma, protestantizma in duhovniki katoliške Cerkve. Impozantno je donel glas molivcev. Molitev je odela konvencijo v neko veličastno manifestacijo človeškega srca božjemu bitju.

Toda vprašanje je:

Ali ni bila ta molitev le suha forma, stara naveda, ki jo ne smejo odpraviti, če nočejo, da bodo konvencije zgubile značaj ameriške konservativnosti. Konvencije so se vršile vedno po nekih starih formah. Če

si angleški sodniki, lordi in politični veljaki oblečejo staro šaro iz davnih stoletjih, da dajo slovesnosti impozanten značaj, zakaj bi ameriške konvencije odpravljale molitev? Morda je bila molitev na teh konvencijah samo stara obleka. . . Da bi ne bila.

Ali ni bila molitev le orodje v rokah predsednika konvencije? Ni mogel napraviti reda v dvorani. Nič ni pomagalo. Nazadnje pokliče molivca, šele njegov mogočni glas je pomiril navzoče. Če jim je molitev dobra sestra predsedniškemu kladivu, so jo pogodili. Da bi ne bila.

Ponavadi danes Bog nima mesta na političnih konferencah, če bi je imel, bi imele take konference več uspeha. Tudi naši demokratje in republikanci bi imeli več sreče v politiki, če bi se časih zatekli k večni Modrosti po svet.

BIGOTERIJA.

Verska nestrpnost je v Ameriki zelo velika. Pokazalo se je to zlasti med zadnjo volivno kampanjo katoličana Smitha. Da je bil ves pohod proti Smithu začet po sovražnikih katolicizma je dokazal delegat iz države Texas. Govoril je na konvenciji:

“Smith je bil poražen. Jug je rekel, da je bil poražen radi njegovih protivnih nazorih o prohibiciji. Križan je bil, nič se ne izgovarjajmo, križan je bil radi svoje vere.”

Križan je bil, dasi bi bil lahko eden najmodrejših in vestnih predsednikov Amerike. Toda ni smel postati predsednik, ker je katoličan.

Amerika ima konstitucijo, ki vелеva tolerantnost napram vsem verskim izpovedim, toda ta zapoved je le na papirju. To je Amerika pokazala pri zadnji vo-

livni kampanji in je pokazala na zadnji demokratiški konvenciji. Dasi je vsa delegacija vedela, da je Smith najsposobnejši kandidat in edini kandidat, ki bi lahko zmagal proti nepopularnemu Hooverju, ga niso izvolili za nositelja liste. Dasi je dobil 65 minut trajajočo ovacijo na konvenciji, nazdravljali so mu tako burno in tako navdušeno, da ni bilo mogoče pomiriti dvorane; dobil je pri glasovanju velikansko nezaupnico. Ali zato, ker ni imel velike predkonvenčne kampanje? Ne. Zato, ker je katoličan.

S Smithom je rešeno vprašanje: Ali more biti katoličan predsednik Združenih Držav? Odgovor: ne. Ker s Smithom izgubimo najveljavnejšega zastopnika. Amerika ne bo več imela katoliškega kandidata, Smithu enakega. Če ni mogel prodreti on — velikan, ne bo nihče za njim.

Vesele zgodbice.

1.

V starem kraju je navada, da se berači zbero pred cerkvenimi vrati, da nadlegujejo mimoidoče in jih prosijo miloščine. Tako je sedela v mrzli zimi pred londonsko cerkvijo mati z dojenčkom v naročju. S tako ljubeznijo je prižemala dete na srce, da se je vsakemu, ki je šel mimo nje v cerkev, v dno duše zasmilila. In razume se, da ji tudi mošnjček ni prazen ostal. Šel je mimo tudi gospod redar. Taki gospodje imajo pa srce v predalu uradne mize; kar nič srca nimajo brezbožniki. Ali bi jih. Mar ni šel ta gospod redar in stopil k ženi, da bi jo posvaril in jo spomnil na postavo, ki prepoveduje beračenje na javnih prostorih. Stopil je k ženi in potrkal detetu po nosku. In se glasno zakrohota. Žena je v zadregi. Redar zavpije nadnjo: “Vaš otrok je vendar iz papirja. V imenu postave ste aretirani. Sledite mi.” Žena pa na ves glas griči: “Prismojени redar, ali misliš, da bom otroka pustila zmrzevati v tej zimi. Doma sem ga pustila, pravega.”—Iznajdljivost pa taka.

2.

Župnik ob nedeljah rad postoji pred cerkvijo, da naganja nemarne fantiče v cerkev, ki menijo, da

morajo cerkev s hrbti podpirati, pod korom in zunaj. Naš župnik Anže je sleherno nedeljo vršil svoj posel, vršil ga je z besedo in roko. Kaj hočeš. Primerilo se mu je pa ono nedeljo, da zasliši vrišč pred cerkvenimi vrati. Ko pristopi k množici, vidi, da se dve ženi prekate in prepirate in, obe hočete imeti prednost pri vstopu v cerkev. Župnik mirno pristopi in hitro napravi red. Samo kratko vprašanje je zastavil, pa je bilo dobro. Vprašal je: “Katera med vama je bolj neumna od druge, tista naj prva vstopi” Tako sta zginili v gruči, da ni bilo sluha, ne duha za njima.

3.

Zvonove so dobili pri podružnici. Kadar je kaj novega v fari je zmiraj dovolj pohvale in kritikovanja. Vsak meni, da je poklican, da izrazi svoje mnenje, naj bo krivo, naj bo pravo. Tako se je godilo tudi v tej podružnici. Samo nihče ni imel korajže, da bi župniku v obraz povedal, kaj misli o njegovih zvonovih. Navadno po fari le za hrbtom praskajo in kritizirajo. Saj vemo, kako je. Ni bila taka neka žena jezičnica. Zvonovi so zazvonili, ona pa takoj župniku: “Zvonovi mi ne ugajajo. Zvonovi vse previsoko pojo, premalo brnenja in premalo od-

mevanja.” Župnik ne bodi len ji ni ostal odgovora dolžan. Rekel ji je: “Ljuba Mary, veš kaj? Zvonovi so še zelo mladi, se ne morejo še tako postaviti. Ko bodo pa toliko stari kakor si stara ti, bodo pa že brneli in odmevali, da jih bodo slišali v deveto vas.”

Kako sta se župnik in Mary potem kaj razumela, o tem ne vem.

4.

Praviš, otroci nimajo oči in ušes? Poslušaj. Učitelj je šel na sprehod. Na sprehodu je naletel na gručo otrok, ki so se nemarno pretepevali. Učitelj zagrmil: “Za božjo voljo otroci, ali mi ne bote nehali, kaj bodo rekli vaši ljubi starši, če vidijo, kako se pretepeate. Eden otrok, znan poglavec prvega razreda: “Ho, moji starši se še huje pretepeajo med seboj kot mi.” Žalostna resnica.

5.

Kurat je opominjal enega svojih duhovnih sinov, naj vendar ne pije toliko. Žganje je sovražnik njegov. Pijanec mu pravi: “Saj vendar pridigujete nedeljo za nedeljo, naj ljubimo svoje sovražnike.” Nakar mu odvrne kurat: “Da, mnogokdaj sem že to povedal, toda nikdar nisem rekel, da moraš sovražnika požreti.”

“Po ljubezni Kristusovi gnani”.

(P. Odilo O.F.M. — Po papeževi okrožnici — Dalje.)

KDOR hoče množico pridobiti, ta ji mora z eno besedo vse povedati in z enim samim znamenjem vse pokazati. Ljudstvo ljubi kratko izražanje, ljubi znamenje — simbol. Če ne moreš svoje vere izraziti z enim samim znamenjem, potem sam ne veš, kaj veruješ in nihče ti ne bo veroval. Zato mora biti vera plameneča govorica o znamenju na nebu, ki ga vsi razumejo, ki množico kar prevzame, kakor hitro se prikaže.

Znamenje na nebu krščanstva je plameneče srce. Simbol ljubezni. Krščanstvo vsebuje vso popolnost. Krščanstvo je vera Vsemogočnega in Vsesvetega. Vera modrosti in pravičnosti. Vera, ki ima vse dobro v največji meri. Toda, če pa gre za to, izraziti najgloblje bistvo krščanstva, dušo katoličanstva, najkrajši, toda v vseobsegajoči obliki, potem moramo reči: Katoličanstvo je ljubezen. Katoličanstvo je vera ljubezni, ker je Bog katoličanstva ljubezen in katoličanstvo je morala ljubezni, ker je poveljna zapoved katoličanstva ljubezen.

SIMBOL KATOLIŠKE VERE JE SRCE.

Nobena beseda se tolikokrat ne rabi kot beseda ljubezen. In nobena beseda ni tako malo umevana kot beseda ljubezen. Najlepšo besedo smo ponižali, degradirali, da izražamo ž njo najnižje, kar izhaja iz človeka. Če človeka napade mrzliča po denarju in premoženju, po vživanju in nasladi, po jedi in pijači, po tujem telesu in po čutnosti, potem pravimo, da človek ljubi. In vendar je vse to sebičnost in nasprotno od ljubezni. Vedno in samo to, da samega sebe zadovoljimo! To ni ljubezen! Ljubezen daje! Kdor ne daje, ne ljubi.

Bog je ljubezen. Ljubezen vsebuje dvojno: hoče dobro, dela dobro. Ljubezen daje. In Bog je predvsem tisti, ki daje. Ustvariti, se pravi, dati. Odrešiti, se pravi: dati. Posvetiti, se pravi: dati. Cela sv. Trojica daje: Oče, Sin in sveti Duh.

Bog tako zelo daje, da daje celo samega sebe. “Tako zelo je Bog ljubil svet, da je dal svojega lastnega Sina” (Jan. 3, 16). Jezus je bil dan in daje. Jezus

je ljubezen. Življenje Jezusovo od jaslí pa do križa je eno samo izžarevanje dobrote do ubogih, do bolnih, do grešnih, do vseh. Hodil je okoli dobrote deleč. Če pa hočemo priti do izvira, do motorja vsega Jezusovega delovanja, potem moramo pokazati na njegovo Srce.

Pa še bolj globoko moramo iti. Skrivnost ljubezni bomo spoznali samo takrat, če bomo prebrali in preštudirali zgodovino trpljenja Jezusovega. “Na tem smo spoznali ljubezen božjo, da je Bog dal svoje življenje za nas” (1. Jan. 3, 16). Višek ljubezni je požrtvovalna ljubezen. Ljubezen, ki postane žrtvenica, duhovnica. Simbolu krščanstva bi nekaj manjkalo, če bi iz njega plapolali samo plameni. Iz plamenov na sreču se mora dvigati križ in srce mora biti ovito s trnjevim vencem. Resnična ljubezen ne pozna nobene meje. Ne vstavi se pred težavami. Ljubi do zadnje kapljice krvi. Tako je ljubil Jezus. Simbol katoliške vere je Jezusovo Srce, iz katerega šviga plamen, ki se končava v križ.

SIMBOL KATOLIŠKE MORALE JE SRCE.

Kakor tvoj Bog, tako ti! Kakoršno je tvoje znanje o Bogu, tako je tvoje življenje. Govorimo o deseterih zapovedih božjih. Toda uprti na evangelij, lahko ravno tako rečemo, da ima krščanstvo samo eno zapoved: Ljubi! Gospoda svojega Boga iz celega svojega srca, iz vse svoje duše. — Deset zapovedi je samo praktično izvrševanje glavne zapovedi. Deset stvari, ki so za človeka, kateri ljubi, same ob sebi razumljive. Deset stvari, ki jih človek, kateri ne ljubi, nikoli ne more razumeti.

Vse grozovito zlo, ki na njem trpi moderno človeštvo, ima svojo korenino v enem zlu. Moderno človeštvo nima več srca za Boga, nima več srca za bližnjega. Vse moderno svetovno naziranje je pozidano na

filozofiji jemanja. Kapitalizem je filozofija kopičenja in izmožgavanja. Komunizem je filozofija pragozdov, filozofija žungle, kjer ena zver drugi iztrga iz krempljev plen. In zato je konec modernega gospodarstva medsebojno mesarjenje. Narodna ekonomija jemanja pelje do vojske vseh do vseh.

Samo katoličanstvo še lahko pomaga. Samo krščanstvo. Samo filozofija dajanja. Samo filozofija, katere središče je srce, ljubezen. Vem, da imenujejo moralo Srca Jezusovega, sladko, sentimentalno, ne možko. Kot bi možje ne potrebovali srca. Kot bi ne bili ravno oni možje največ storili za človeštvo, ki so imeli srce za človeštvo. Možje velikopotezne ljubezni! In kot bi ne bili v vseh časih brezsrčneži krivi največjih

katastrof. "Po ljubezni Kristusovi gnani". Tako začne sv. oče novo okrožnico o svetovni depresiji. Tako se bo začela enkrat tudi zgodovina rešitve svetovne krize: Potem ko se bodo kapitalisti in socialisti v šoli Srca Jezusovega naučili skrivnosti miloščine, skrivnostne ljubezni, ki daje, ne samo grabi . . .

Očitek sentimentalnosti nasproti češčenju Srca Jezusovega je samo predsodek. Moderni svet ne beži pred simbolom Srca Jezusovega zato, ker od njega premalo, temveč ker od njega preveč zahteva. Boji se znamenja Srca Jezusovega zato, ker je z njim združen križ in trnjeva krona. Krščanska ljubezen, ki je rojena iz Srca Jezusovega, ni zadovoljna z navadnimi deli dobroteljskega. Temveč, kot njen mojster se hoče žrtvovati za prijatelja in za sovražnika. Potiti hoče

krvavi pot dušnih bridkosti, čutiti hoče bičanje preganjanja, nositi hoče krono zaničevanja, vzeti hoče nase križ bolečin. Nihče ne ljubi bolj kot tisti, ki trpi. Nihče ne da več kot oni, ki da svoje srce na daritveni oltar. Največji dobrotnik sveta je nosilec križa.

Med znamenji zaključka svetovne zgodovine imenuje Jezus brezboštvo in splošno ohlajenje ljubezni. Človeštvo hira na ohromelosti. Zmrzuje, ker ni več ognja ljubezni. Ni ljubezni do Boga, ni ljubezni do bližnjega. Ker je moralna svetovna temperatura padla na ničlo. Stvar katoličanstva, stvar vere, ki je njen simbol srce, je, da se katastrofalni padeč svetovne moralne temperature dvigne na normalno višino. To je naloga krščanstva po izdanju okrožnice Srca Jezusovega: "Po ljubezni Kristusovi gnani".

Ubežnica.

Prevod iz "Parish Visitor".

ČAKALNICI čikaške Union postaje sem čakal na vlak, ki je imel pripeljati prijatelja iz daljnega zapada. Imel sem še precej časa, zato sem se sprehajal po velikih dvoranah postaje in opazoval vrvenje in pehanje ljudi, kakor je pač na postajah po velemestih.

Ko sem tako opazoval vrvenje, zagledal sem mladenko, ki se je skrbno ozirala okrog, kakor, da nekoga išče v tem morju ljudi. Na njenem obrazu sem bral skrb in strah. Videti je bilo, da je dekletu prišla iz dežele. Zasmilila se mi je. Stopil sem k dekletu.

"Oprostite, gospodična, ali vam zamorem pomagati?" sem jo nagovoril.

Z nezaupljivim pogledom me je premerila. "Jaz — jaz ne vem — John bi me moral čakati," je plaho in zmedeno odgovorila.

"Mogoče sem se motil," sem dejal na to. "Želel sem vam pomagati gospodična. Kdo pa je John?" sem nehote vprašal.

Mladenka mi pogleda v obraz, kakor da bi hotela reči: Kdo si, ki te zanimajo moje zadeve. Opazila je moj duhovniški ovratnik. Pogled na me se ji je omilil.

"Vem, častiti," je mrmrala, "pa saj bo prišel John." Videti je bilo, da se bori sama s seboj. Ustnice so se ji tresle, na jok ji je šlo. Zopet me je pogledala. Iz obraza ji je zginila nezaupnost, oči so ji plavale v solzah. "John," je nadaljevala, "je moj prijatelj. Tu v Čikagi ima službo potovalnega agenta. Seznanila sem se z njim v očetovi trgovini. Zaročila sva se in danes sem prišla, da se poročiva."

Zaskrbelo me je. Dekle iz dežele, zaročeno z mestnim človekom, ki ga najbrž dobro ne pozna. Kaj, če je dekletu zabil v zanjko. Ustrašil sem se teh misli: Obrnil sem se k mladenki in sem jo vprašal: "Kaj-ne

gospodična, pobegnili ste od doma in prišla v Chicago k poroki?" Sramežljivo je prikimala. Sklenil sem, da mladenko rešim, ako je v nevarnosti. Odločil sem se, da hočem poznati človeka, ki je zvalil dekletu v mesto.

"Gospodična, sediva tam na klop," sem rekel dekletu, "in povejte mi vso zgodbo. Mogoče, da med tem pride John." Spremlil sem dekletu k sedežu. Med solzami in vzdihovanjem je pripovedovala svojo zgodbo. Menila je, da je najnesrečnejše dekletu na svetu.

"Moje ime je Mary Logar," je začelo dekletu svojo zgodbo. "Mati so mi umrli, ko sem bila še otrok. Oče in stara teta so me vzgajali, kakor so hoteli. Vse je šlo mirno, ker sem pač mislila, da tako mora biti. Nekako pred šestimi meseci se je moje življenje obrnilo na drugo pot. Prišel je namreč neki potovalni agent John Prentis. Bila sem sama v trgovini, oče so bili od doma. Naročiti nisem mogla ničesar, ker to so imeli v rokah oče. Proti večeru so se yrnili oče, in komaj so vstopili v trgovino, je že prišel agent. Oče so naročili nekoliko blaga, katero je agent pripeljal sam. Odšel je bil še v bližnje mesto. Pozno v noč je prišel blizu naše trgovine, ko se mu je pokvaril avtomobil. Prenočil je pri nas in drugo jutro si je sam popravil avtomobil in odšel v Chicago. Od tedaj je večkrat prihajal in prenočeval pri nas. Izgovarjal se je, da je bolan in da potrebuje svežega zraka."

Težke misli so se mi podile po glavi med tem pripovedovanjem. Prepričan sem bil, da je dekletu zabil v mesto, toda kam, to moram zvedeti.

"Zaročila sva se," je nadaljevala dekletu. "Oče so zelo nasprotovali. John je naredil načrt za bodočnost in mi prigovarjal, da pobegnem od doma. Chicago je slikal kot mesto luči, veselja in zabave."

"Ali si Johnu sporočila, kdaj prideš?" sem vprašal.

“Da, pisala sem mu. Dogovorila sva se, da me bo počakal na Union postaji, sporočil mi je tudi, da se ne bova mogla takoj poročiti, pač pa bom šla delat za nekaj tednov. Pisal mi je tudi, da mi je že dobil službo, lahko, z dobro plačo. Sedaj ga pa ni, najbrž se mu je kaj pripetilo.”

Čedalje hujše slutnje so me mučile, ko se je dekle razodevala. Ustrašil sem se. Dobra služba, malo dela, veliko denarja. — O Marija!

Zvedeti moram kje je ta služba. Rešiti moram dekle, ako je v nevarnosti.

“Mary,” sem rekel, “počakaj me tukaj, imam hipoma zelo važno opravilo. Toda obljubi mi, da ne greš od tega sedeža, če tudi John pride. Mladenka je obljubila.

Po preteku desetih minut sem se vrnil. Srce mi je močno bilo, ko sem zagledal, da moja varovanka ni več sama. Pri njej je sedel mlad mož sklanjajoč se k njenemu obrazu, nekaj ji šepetajoč na uho. Pospešil sem korak. Besede, ki sem jih ujel in pa njegov obraz sta pričala, da je mož veliko pil. Mary ga je molče poslušala.

Zagledala me je. Dvignila se je in je stopila korak naproti. Tudi on je vstal in me gledal nezaupno.

“Gospod Prentis,” če se ne motim, sem pozdravil. Poklonil se je in s plahnim glasom je vprašal. “In vi?”

Zravnal sem se. Gledal sem mu naravnost v obraz. Bolj v bojzni za dekle, kakor pa v jezi nanj sem glasno rekel: “Gospod Prentis, ravnokar sem telefoniral na vaš dom, Vaša žena mi je odgovorila in je zelo žalostna, ko vas ni že ves teden doma; posebno pa še sedaj, ko je nevarno zbolel vaš otrok. Zelo ženo skrbi, kje bi vas dobila, ker nima denarja, da bi poklicala zdravnika. . .”

Pri teh mojih besedah je Mary Logar skoro omedlela. Nemo me je gledala. Hipno se je obrnila

do zaljubljenca. “John”, je kriknila, “o reci, da ni res, povej gospodu, da se moti!”

“O ne, otrok moj, ne motim se,” sem rekel. “Družba, za katero gospod Prentis dela, mi je dala natančen naslov in tudi številko telefona.”

Med mojim pripovedovanjem se je John Prentis streznil popolnoma. Bled je stal pred nama in srepo gledal predse. Moje besede so padale nanj kakor bič. Na jeziku mu je bila kletev, toda premagal se je. Dekle je zahtelo glasno. Njen jok je privabil v bližino policaja, ki se nama je polagoma približeval. Obrnil sem se proti Prentisu in rekel: “Ali naj pokličem policaja, gospod, da vas spremi domov ali pa na policijsko postajo?” Še bolj je prebledel in videti je bilo, da se boji in komaj slično je rekel. “Prosim, ne kličite ga, saj grem sam domov.” S strupenim pogledom naju je pogledal in izginil med množico. Mary je še vedno jokala, a sedaj bolj od sramote kakor pa vsled razočaranja. “O častiti,” je vzkliknila, “sam Bog vas je poslal k meni,” prijela me je za roko ter vprašala: “Kdaj gre prihodnji vlak domov?”

Čez deset minut je Mary Logar sedela v vlaku, da jo popelje, za eno bridko skušnjo bogatejšo domov. Stal sem na peronu in gledal za odhajajočim vlakom. Skozi okno mi je Mary z belo rutico pošiljala hvaležne pozdrave. Požugal sem ji s prstom v svarilo.

Ko sem tako gledal za odhajajočim vlakom, sem mislil, koliko deklet bo, ali pa je že stopalo po stopinjah Logarjeve Mary.

“Kaj pa ogleduješ? Ali misliš kupiti postajo,” me nekdo nagovori. Ozrem se. Prijatelj je stal za menoj. “Pozdravljen! Tega ravno ne, ampak nekaj drugega. Povem ti prijatelj, vrag je hotel kupiti dušo, a raztrgal sem mu kupno pogodbo, — Pojdiva.”

(Fr. Pij Petrič.)

Kedaj bomo spregledali?

Rev. J. C. Smoley.

ETA 1897 se je vršil v Curihu internacionalen kongres za varstvo delavca. Pri posvetovanju o delu pri podjetjih, ki škodujejo zdravju, je stopil angleški socialista Burrows pred zborovalce, v eni roki je držal komunistični manifest Karola Marxa, v drugi pa encikliko papeža Leona XIII. in rekel: “To sta dva programa, katera loči nepremostljivo brezdno, programa, h katerima se javljate obe veliki stranki, programa, k katerima se javljate obe veliki stranki, zastopani na Curiškem kongresu.”

Po dveh ločenih potih korakajo danes delavske armade, tuintam se približa druga drugi, potem se pa zopet razbegajo v širne kroge. Njihovo geslo ni, da

bi ločeno korakale, pa skupno udarile. Ne delajo roka ob roki, ne poslužujejo se istega orožja, tudi njihovi cilji in nameni niso isti.

Prva armada dirja za utopijo “Nebesa na zemlji” in hoče pogaziti vse, kar noče korakati z njo in za njo; druga se bori z dovoljenimi sredstvi za en sam cilj: Pravičnost vsem. Ta druga armada zahteva, da se delavstvu da pravično socialno mesto, ki mu pristojna, priznava pa istočasno, da so razun delavstva še drugi ljudje na svetu, ki so istotako opravičeni do ekzistence, ki pa nikakor niso sovražniki delavca. Bori se na temelju dejstev. Prva pa navadno strelja preko cilja.

SKUPEN BOJ ZA SKUPNO STVAR.

Dokler se obe armadi ne bote združili, dokler ne bote korakale skupno po ravnem potu, bo uspeh tega boja za delavske pravice prav minimalen. Obe vlečete za vrv, pa vsaka v drugi smeri.

“Vsako kraljestvo, ki ni edino v sebi, bo razrušeno, vsako mesto, vsaka hiša, ki ni složna, ne bo imela obstanka” (Mat. 12, 15).

Vse delavstvo bi se moralo združiti na skupnem polju; imeti bi moralo en sam socialni program, po katerem bi se ravnalo, ki bi končno tudi imel uspeh.

Kateri program pa je to?

Bog, Oče vseh ljudij, je poslal svojega edinorojenega Sina na svet, da bi mu pokazal edino pravo pot k časni in večni sreči. Kristusov nauk je program,

katerega morajo sprejeti brez izjeme vsi, ki hočejo doseči pravo srečo. Skupno polje, in sicer edino, na katerem bo vsakdo prišel do svoje pravice, je pa samo to, ki ga podaja cerkev. Od svojega božjega ustanovitelja je prejela nalogo, da človeku ne kaže samo poti k sreči na onem svetu, marveč da ga uči tudi pravičnosti napram vsakemu, da to pravičnost tudi zahteva, ker brez te pravičnosti se sreča na onem svetu ne da doseči. Ker je cerkev edina učiteljica, ki oznanja nezmotljivo božje resnice Kristusove, tako je tudi ona inštanca, koje razsodbe ne more in ne sme nikdo prezirati, ko gre za pravično rešitev delavskega vprašanja. Če se pa za cerkvena načela ne bomo brigali, če se ne bomo nanje ozirali, potem je izključeno, da bo dobil delavec pravičnost, ki mu gre.

CERKEV — REŠENICA.

Pravico in dolžnost cerkve, da sodeluje pri rešitvi delavskega vprašanja, je povdarjal Leo XIII. v svoji okrožnici: “Polni zaupanja bomo rešili to vprašanje, ker smo si svesti svojih pravic. Tega vprašanja ne bo mogel nikdo rešiti, kdor noče slišati o veri in cerkvi. Mi pa smo varuhi vere, upravitelji cerkvene oblasti. Ako bi o tem vprašanju molčali, bi ne vršili svoje dolžnosti.”

Seveda morajo pri reševanju tega vprašanja tudi še drugi z vso močjo sodelovati: državniki, bogatini, lastniki podjetij, konečni pa ubogi delavec sam, za ko-

jega usodo gre. Da ne bo preostal nikak dvom: Ako bo človek v tej zadevi zapostavil suvereniteto cerkve, potem se to vprašanje ne bo nikoli rešilo. Iz evangelija ima cerkev vse one nauke, kojih moč spore popolnoma izravna in jim odvzame vse sovraštvo, ko omili vsako ostrost. Ona ne razsvetljuje samo človeškega razuma, ona si tudi prizadeva, da uredi нравno življenje posameznega človeka po njenih predpisih; z raznovrstnimi ustanovami izboljšava položaj ubogega ljudstva; z vso silo zahteva od vseh stanov, da naj rabijo pamet in vso moč, da se bodo delavske razmere izboljšale; tudi država mora z zakonodajo sodelovati.

SOCIJALNE RESNICE.

Cerkev ima pravico in dolžnost, da v prvi vrsti sodeluje pri rešitvi tega vprašanja, ker lastuje vse socialne resnice.

In katere so te socialne resnice?

Socialna resnica je, da je spoštovanje oblasti in zakona predpogoj vsakega reda, da je upor proti temu redu grozna zloraba oblasti in izdajstvo domovine.

Socialna resnica je, da mora biti vsaka oblast, naj si je v tej ali drugi obliki, v službi pravičnosti in ljubezni, da ni neomejena, da ima napram podanikom ne samo pravice, ampak tudi dolžnosti, in da ni opravičena, da bi se posluževala sile, da bi potlačila pravico.

Socialna resnica je, da stoji božji zakon nad človeškim zakonom, in da velja pri nastajajočih sporih apostolova beseda, da treba Boga bolj poslušati ko ljudi.

Socialna resnica je, da ima edino le Bog absolutno pravico, da ima človek le relativne pravice, da ni nikake suverenitete večine, če je ta v nasprotju z večno pravico.

Socialna resnica je, da ima v dobro urejeni družbi pravica vso svobodo, medtem ko treba ukreniti odredbe proti zmotam in hudobiji, da je država izdajica

svoje dolžnosti, ako bi hotela biti nevtralna med dobrim in zlom.

Socialna resnica je končno, da mora poseči ljubezen vmes, kjer zahteve pravičnosti ne zadoščajo, da bi slabotne varovali, in da mora biti dolžnost človeški vesti sveta, krščanskemu sreju ljuba.

Tem in drugim resnicam se ne moremo izogniti, ako hočemo rešiti socialno vprašanje. Samo na temelju cerkvenih socialnih načel se more doseči stalna sprava in pravično zjedinenje raznih stanov.

Cerkev se zadovoljuje s tem, da postavlja samo teoretična načela, ona sodeluje na jako praktičen način pri rešitvi tega vprašanja, da vpliva na človeka, da je dostopen za vse dobro, za vso resnico, za vso pravico. V tem oziru je cerkev najvišja socialna oblast na svetu. Uči in zahteva socialne čednosti, brez katerih je skupno življenje nemogoče. Prešinja človekovo dušo, vpliva na njegovo voljo, da se ukloni človek božjim zakonom prostovoljno. To notranje delo je najbolj važna stvar pri vsej zadevi in ravno to delo je pravo polje cerkve.

Cerkve ima skoro 2000letno zgodovino za seboj. Od svoje ustanovitve je bila poldrugo tisočletje najbolj močna braniteljica resnice, svobode, pravice. Pri vseh narodih, pri vseh stanovih je rešila socialno vprašanje. Delavstvo je imelo v cerkvi najmočnejšo oporo, čutilo se je varno pod njenim okriljem. Takrat je imel vsakdo svoj kruh, kdor je hotel delati, in kdor ni mogel, temu ni bilo treba, da bi bil lačen, ker je socialna ljubezen cerkve za njega skrbela. „Toda padla je slana v pomladni noči“. Duh 16. stoletja je vdrl v starega duha, cerkvi so hoteli postaviti meje, pojmi o resnici, pravici, svobodi so se omajali, izbruhnili so silni socialni boji, ki so prinesli človeštvu toliko gorja.

In kljub temu, da ima cerkve vezane roke, da nima prave svobode, dvigajo njeni vrhovni pastirji svoj

glas v korist delavstva. Program, ki ga je postavil Leon XIII. v svoji okrožnici in besede sedanjega papeža pričajo jasno dovolj o ljubezni do delavstva. Kako je opisal nevarnosti, ki groze svetu, ko hoče socialna demokracija na napačen način rešiti socialno vprašanje; kako je bičal krivice storjene delavstvu; kako krasna načela, sredstva in pota je pokazal, kako rešiti delavsko vprašanje na pravičen način. Kdo delavcev, kdo delodajalcev, ki pozna to delavsko okrožnico, se pa ravna po nji?

Danes, po skoro 50 letih, divja boj bolj ko kedaj poprej. Človeštvo stoji takorekoč na ognjeniku, ki bo izbruhnil, če ne bo prišlo v zadnji uri do spoznanja, da se mora povrniti k načelom cerkve, ako se hoče rešiti.

Bo li človeštvo prišlo do tega vprašanja?

Živa monštranca.

Po. B. H.

ETA 1795 je revolucija na Francoskem doseгла vrhunec. Noben človek ni bil varen; vsak trenotek so bili ljudje na to pripravljeni, da pride kdo ponje in da bodo morali drugi dan v smrt. Nekega večera stopi v pariško pekarijo še precej mlad človek, po vnanje sodit delavec in prosi peka, če bi mogel pri njem dobiti dela. „Obžalujem“, pravi mojster, „imam tri pomočnike, pa še ti postajajo, ker manjka dela.“ —

„Morda pa vendar naredite z menoj izjemo?“ pravi prišlec in se tako čudno nasmeje, da mu pek bolj ostro pogleda v obraz, v tem hipu pa tudi čepico sname z glave in pravi: „Velečastiti! Bog varuj, da bi vas kdo spoznal; zato vas prosim, potrudite se gori v moje stanovanje.“ Gresta gori in soproga je bila istotako presenečena nad tem obiskom. Otrok ni bilo v stanovanju. Mož in žena sta bila zvesta in zanesljiva katoličana, že dolgo časa sta poznala duhovnika in ga vprašala, kaj želi od njiju. Duhovnik pravi: „Vzemite me za pomočnika, ali pa vsaj za prodajalca-raznašalca, ki bom nosil vaš izboren kruh po hišah.“ Pek ostrmi, pa odgovora ni mogel dati, ker v tem hipu se odpro duri in na prag stopi 8 letni deček prijaznega in milega lica; a ko zagleda tujca, se takoj umakne in zapre duri za seboj. Pek pa pravi tiho in previdno: „To je Evgen, sin grofa N. Nima več staršev in poverili so ga nam.“ Gospa pokliče dečka nazaj in boža ga po licu; „toda Evgen, kaj si naredil? Tvoje lice je krvavo.“ Deček joka in pravi: „Mama, ne vprašuj me po vzroku!“ V tem hipu prideta pekova otroka, brat in sestra v sobo in deklica v eni sapi: „Papa, pomisli, hudoben deček je Evgena vdaril po licu.“ — „Kako je to prišlo? Evgen, morda si ti dečku nagajal?“ — Gospa

poseže vmes in pravi: „Ne, Evgen tega ni storil, kaj ne da ne?“ — Nato Evgen: „Jaz nisem dečka vdaril in tudi žalega mu nisem storil.“ — „Res je tako,“ pravi bratec, „ampak pomislite neumnost; ko je hudoben deček Evgena obdelaval, ga je Evgen prosil odpuščanja.“ — Evgen je zardel, potem pa pravi: „Mama, ne hudujte se nad menoj; v moji zmedenosti sem se zmotil in njega prosil odpuščanja, mesto da bi jaz njemu odpustil. Ti, bratec pa nisi prav storil, da si to povedal, dobro se še spominjam, kaj nas je doma mati učila, da naj vsem odpustimo, kateri so nam kaj hudega storili.“

Z največjo pozornostjo je duhovni gospod vse to poslušal in dečka občudoval, ki se je znal tako junaško premagati in je imel v spominu lepe nauke svoje matere.

Otroci so zapustili sobo in tedaj povzame duhovnik besedo: „Veste, gospod mojster, za kaj gre? Jaz nameravam iti v ječo, kjer se nahajajo na smrt obsojeni jetniki, da jim podelim svete zakramente. Duhovnik sem in srce me boli, če pomislim, da bodo ti siromaki morali umreti brez tolažil sv. vere. Vem, da je moje življenje v nevarnosti; ampak jaz sem si stvar tako zamislil: Jaz se preoblečem v pekovskega pomočnika, vzamem pri vas vsako jutro košaro svežega kruha in ga nesem v ječo na prodaj; za vse drugo bo skrbel ljubi Bog. Ali je vama ta načrt všeč?“ — Mojster pogleda svojo ženo, ta pa pravi: „Greh bi bil, ko bi vas ovirala v vašem plemenitem podjetju. Bog nam da priliko jetnikom dobro storiti in jima pomagati do svetih zakramentov.“

„Zdaj pa še nekaj, kar je jako važno za vas in za mene. Rad bi namreč jetnikom prinesel sv. obhajilo, tedaj moram sveti zakrament nesti s seboj v ječo.“

Ali bojim se, če bi me spoznali in mi posodico s sv. R. Telesom odvzeli, da pohodijo svete hostije, kakor se je že večkrat zgodilo. Jaz bi od žalosti umrl, ko bi videl kaj takega. Tedaj sem prosil Mater božjo, naj mi da na znanje, kako bi se ta oskrumba odvrnila v slučaju, da mene spoznajo. Prišla mi je tedaj ta misel: Jaz vzamem seboj enega otroka, ki bo na videz z menoj vred prodajal kruha; temu otroku bi jaz zaupal Najsvetejše, kakor so ga tudi prvi kristjani izročili 12 letnemu Tarciziju, da ga je nesel neopažen jetnikom. Ko bi mene spoznali in me v ječi pridržali, bi otrok sv. zakrament nesel nazaj, ker otroka ne bi obdržali in tudi ne preiskavali."

Gospa se je kamen odvalil od srca, duhovnik pa vpraša zakonska: "Kaj porečeta vidva k mojemu načrtu?"

Pek vstane, se odkrije in pravi: "Prečasti gospod, ako se hoče ljubi Bog poslužiti katerega mojih otrok, štela bi si midva v veliko čast, in bi smatrala to za posebno milost božjo. Vzemite toraj enega izmed otrok, katerega imate za bolj sposobnega in vrednega, da postane živa monštranca sv. R. Telesa."

"Bog je že pokazal, katerega je zbral," odgovori duhovnik, "prejšni prizor ni bil slučaj, marveč očiten prst božji. Evgen, ki se je znal premagati in je svojemu nasprotniku velikodušno odpustil, ta je vreden, da nosi Njega, ki je rekel: "Učite se od mene, ker jaz sem krotak in ponižen od srca. Dajte mi torej za spremljevalca malega Evgena."

Gospa se je vtrla solzica v oči, ker rada bi bila videla, da je kateri izmed njenih otrok izbran za to službo, vendar se je vdala.

Duhovnik pokliče Evgena in mu razodene svojo namero; da ga hoče drugo jutro seboj vzeti v ječo, in da bo nosil na svojih prsih sreberno posodico z Najsvetejšim, visečo na svileni vrvi, ovito krog vratu. Ko Evgen to sliši, je ves prevzet. Že prej je bil resnoben deček, sedaj postane še bolj zamišljen; iz njegovih oči sije nenavadno veličje in sijaj. Izredna čast, v katero je poklican, živa vera, globoko spoštovanje in iskrena ljubezen do presv. zakramenta se kar zrcali na njegovem obličju. Udano sprejme nalogo in dobro si vtisne v spomin vsa navodila, ki mu jih duhovnik da za slučaj, da bi gospoda spoznali in prijeli. Iz srca se mu izvije zdihljaj: "O kako rad bi umrl za ljubega Zveličarja, umrl za vero v presveti Zakrament!"

* * *

V ječi se je kmalu zaznalo, da prihaja vsako jutro duhovnik vanjo. Jetniki so bili po večini dobri in verni katoličani, saj te je revolucija najbolj preganjala; zelo so hrepeneli po sv. R. Telesu, da se ž njim pokrepčajo za zadnji boj. Starejši jetniki so to razodeli novoprišlecem in tako je bilo vsako jutro dosti dela. Duhovnik je prišel v beli, pekovski obleki, postavil košaro v kot in tedaj so prišli jetniki, kakor da se hočejo

oskrbeti s kruhom, do duhovnika in so opravili spoved. Na dano znamenje je prišel Evgen; duhovnik mu je vzel sveto posodo z vratu in obhajal spovedance. Vse to se je vršilo v velikanski dvorani v polmraku, jetniki so o tem molčali in tudi tisti, ki se niso spovedali, niso črhnilo o stvari.

Minilo je nekoliko tednov. Nekega dne se najdeta v ječi tudi dva zakonska, kakor videti, plemenitega stanu. Gospa je bila mirna in Bogu vdana, gospod pa je bil ves iz sebe. V razburjenosti pravi: "Bog nas je zapustil, ne morem več moliti. Vzel nam je vso našo last; pa to bi rad pretrpel, tudi umrjem rad; ampak da nas je ločil od našega edinega otroka, tega ne morem prenesti. Bog zna, v kake roke je prišel?"

Gospa ga tolaži, da Bog čuje nad vsemi in bo varoval tudi njunega otroka. On pa pravi, da tako žive vere in tacega zaupanja ne more imeti. Vendar se gospa posreči pregovoriti ga, da se je jel pripravljati na sv. spoved, kajti smrt jima je stala pred durmi. Že sta bila prej enkrat vjeta, pa sta pobegnila; v drugo se jima ne bo posrečilo.

Jutro napoči; jetniki se zganijo. Tisti, ki so pripravljani na spoved, se razdelijo v skupine, na drugem koncu sta zakonska. Sedaj pride v dvorano raznašalec kruha in glasno ponuja svoje blago. Jetniki se mu približajo, nebo se odpre in sv. Duh siplje doli bogate milosti, čuda božjega usmiljenja se godijo. Na vrsto prideta tudi plemenita zakonska, lepo se spovesta in obema se pomiri srce. Duhovnik pokliče dečka, ki je stal skrit za nekim stebrom. Deček se približa resnobnim in povešenim očesom in pride prav v bližino pred gospoda in gospo, ki klečita na tleh. Duhovnik mu vzame posodico z vratu, v tistem hipu pa spozna gospa dečka in presenečena zakliče: "Evgen, naš otrok!" — Evgen pogleda kvišku, prijazen nasmeh mu poveljča že itak sijajen obraz. Po celem telesu se strese, vendar ostane miren. Duhovnik pa zašepeče: "Za božjo voljo, ostanite mirni, če ne, smo izdani." Vzame posodo s sv. R. Telesom v roko in obhaja dečkovega očeta in mater, potem se pa odstrani, in pusti otroka pri starših. Starši, združeni z Bogom in z otrokom spoznajo, da je otrok dobro opravljen, blagoslovijo ga in se poslovijo od njega z besedo: "Na svidenje — mor-da jutri!" Drugo jutro jih duhovnik več ne najde v ječi, eno uro pred prihodom duhovnika so jih odpeljali na morišče.

Oblast duhovnika ni zasačila, Bog ga je varoval. Evgen pa se je popolnoma posvetil Bogu; postal je duhovnik, pozneje misijonar in škof v Kanadi. Še danes živi ondi njegov spomin, katoličani ga imajo za svetnika. Mož, ki je okusil grozote francoske revolucije, hodil po ječah kakor angel s presvetim R. Telesom na prsih, se gotovo blesti v nebesih.

Izredni sliki.

A. U.

1.

AHKO ga je dobiti na fotografsko ploščo, kadar javno nastopa, kadar s svojim grovovitim glasom, domačim jezikom in dovtipno besedo tolmači svoje ideje o vladanju, gospodarstvu, politiki, težje, da, nemogoče ga bo dobil fotograf, ki bi ga hotel dobiti na fotografsko muho v uri, ko se najmanj nadeja. Ne boš dobil slikarja, ki bi ga mogel prekaniti v njegovem najintimnejšem delu.

Dobil ga je neki redemptorist na muho. Ni imel namena, da bi ga naslikal, samo slučajno je zadel nanj, tako je bil zatopljen v svoje delo, da še opazil ni duhovnika.

Duhovnik je bil vedno gledal v njem vzor moa, ki s svojim zgledom stoji na okopih duhovnega življenja, sedaj je bil potrjen v tem svojem nazoru.

Svet bi ne verjel, če bi mu povedal, kje ga je našel.

Njega, ki že desetletja vodi veliko politično stranko, med vsemi njenimi vodniki je najbolj pošten, najbolj nadarjen, najbolj sposoben, da ima vajeti v rokah.

Njega, ki je bil že mnogokdaj ideal stranke in ideal držav, ko so iskali moža, ki bi bil kos težkemu in odgovornemu uradu predsednika Združenih Držav.

Njega, ki ga pol Amerike spoštuje in je prav iz ust milijonov vzel besedo župan Walker, ko je dejal o njem na konvenciji demokratske stranke: "šel bi zanj v nebo in pekel. . ."

Svet bi ne verjel, če bi mu povedal, kje ga je du-

hovnik našel.

Kje ga je mogel najti?

Če ga je našel v prostorih nebotičnika, v katerem posluje dan za dnem. Morda ga je našel v zbornici njujorških demokratov, ali kje. Kaj je posebnega na tem?

Našel ga je v cerkvi, v navadni cerkvi. Državnika. Našel ga je, ko je molil in v duhu spremljal Križanega od postaje do postaje. Molil je tako zatopljeno in goreče, da ni nobenega opazil v cerkvi. Molil je križev pot v uri, ko je menil, da bo popolnoma sam s svojim Bogom.

Kdo bi mogel biti ta mož? Diplomati in moči križev pot. Tako čudno grede take besede skupaj. Diplomati dandanes z Bogom nima veliko opravka, preje bi imel opravke z diplomatom vseh diplomatov spodaj. Tako malo se dandanes državniki zavedajo, da je najbolje poučen v vladanju Bog sam, ki je vladar vesoljstva. Modrost sama je. V šolo k njemu državniki danes ne hodijo.

Eden hodi, zato pa ne more do viška, ki bi mu pristojal po značaju, razumnosti in spretnosti.

Alfred Emanuel Smith.

Vzor državnika, vzor katoličana, vzor moža.

Duhovnik ga je našel v cerkvi, ko je spremljal Gospoda na Kalvarijo. Ta fotografija zgleda, kakor da bi bila vzeta pred davnim časom, morda pred sedmimi stoletji. V album srca z njo, katoliški mož.

2.

Washington je nad vse lepo mesto, lepo in zajemljivo. Če imaš le priliko, pohiti na vzhod in si oglej prestolico Amerike. Kot dober Jugoslovčan si ne pozabi ogledati našega poslaništva, blizu bele hiše je. Lepa stavba, lepa lega, lepa cesta, lepa je gostoljubna prijaznost, s katero te sprejmo uslužbenci na poslaništvu.

Ne vem, če boš imel priliko, da se sestaneš z najvišjim odposlancem naše domovine, Dr. Leonidom Pitamicem. V čast si lahko šteješ, če boš kedaj imel to priliko. V še večjo čast si je lahko štel duhovnik, ki mu je poslanik razkazal svoje domovanje.

V poslaniškem domu moraš pričakovati razkošno opremo, saj je poslanik zastopnik in predstavnik kralja in Jugoslavije. Da veje v vsem domu jugoslovanski duh, je razumljivo. Razumljivo ne bo vsakemu, kar vidiš v osebni sobi našega poslanika.

Razumljivo ne bo onim, ki žive iz dneva v dan, ki menijo, da velikašem zemlje ni treba velikega duha božjega.

V osebni sobi poslanika visi na steni križ in okoli križa se vije rožni venec.

Nagovoril je duhovnik poslanika in mu je dejal: "Takah reči pa dandanes ne boš našel v drugih poslaniških domovih."

Odgovoril je poslanik:

"Pa mi tudi ne služita le za okrask."

Druga slika velikega moža, ki s svojim zgledom potrjuje resnico: Bog je vladar našega življenja, Bog mora biti vladar vsemu našemu nehanju. Beseda "Bog" ne sme biti samo v priprostitih slovarjih src priprostega naroda, poznati ga mora tudi debeli slovar državniškega srca.

Danes menimo, da more biti državnik samo framazon in samo framazon lahko uspešno vodi državniško službo. Ni temu tako.

Če bi dobil Bog prostor v vseh vladarskih hišah in vseh poslaniških domovih, bi bilo več blagoslova z državniki in državami, več blagoslova in več blaginje.

Kaj ima delavec od Kristusa in Njegove cerkve.

Rev. J. C. Smoley.

CERKEV IN PRAVICE DELAVCEV.

ERKVENI očetje primerjajo katoliško cerkev z velikanskim drevesom, kojega veje in mladike segajo do končin zemlje. Pod tem drevesom najdejo vsi narodi in ljudstva, vsi stanovi in vsi sloji svojo streho. Zdravilni sadovi tega drevesa se razdeljujejo vsem, ki jih hočejo. Vsak je lahko deležen blagoslovil sv. cerkve, za vse skrbi z isto ljubeznjivostjo.

Sirensko petje o svobodi, o enakosti, o bratstvu, slavi, odpravi vseh stanov v človeški družbi, pripoveduje nam o sreči, katero bo baje prinesla odprava teh razločkov. Kristus in Njegova cerkev pa uče drugače. Učitelj in Odrešenik sveta ni odpravil razločka med posameznimi stanovi; ravno nasprotno, on jih pripozna kot nujno potrebo, brez katere ne more obstati red v človeški družbi. Sam je postavil razne stanove, v svoji cerkvi je postavil učečo in poslušajočo cerkev. Prvi je dal razne oblasti, ki jih druga ni dobila.

Gotovo so pred Bogom vsi ljudje enaki, in nikdo ni to resnico bolj goreče branil, ko naš Odrešenik sam. Toda, dokler je svet stal in bo stal, toliko časa bomo imeli razne sloje, razne stanove, bodo ljudje, ki bodo akazovali in vodili, in bodo ljudje, kateri bodo morali poslušati in se dati voditi. Bodo taki, ki se bodo bavili in pečali s strogo duševnim delom, in taki, ki si bodo morali služiti svoj vsakdanji kruh z delom svojih rok. Bodo taki, ki bodo bogati, in taki, ki bodo revni. Kadar pa bo prenehal ta razloček stanov, se bo pa družabni red razbil.

katero sme in mora zahtevati vsak človek za se, in če je najzadnji delavec je, da spoštujemo njegovo osebno dostojnost, čast in osebo. Jako energično so branili to resnico avstrijski škofje v eni zadnjih poslanic o socialnih vprašanjih našega časa. Pravijo: "Človek je podoba božja. Je dedič Boga in sodedič Kristusa. Bog ga je obdaril z zmožnostjo prava in častjo osebnosti. Nikdo se ne sme dotakniti njegovih pravic in njegove časti. Sveto je njegovo pravo in življenje takoj s prvim trenutkom, sveto njegovo pravo do vseh možnosti, da pride v nebo. "Glede tega," pravi sv. Pa-

Cerkev stoji na istem stališču kakor njen božji Ustanovitelj. Papež Leon XIII. je rekel v svoji delavski encikliki: "Teга se trdno držimo: Življenjske pogoje moramo sprejeti, kakor so: ni mogoče, da bi bilo v urejeni državi zgoraj in spodaj enako. Po tem stremijo socialisti. Njihov namen se protivi stvarjenju in je nesmiseln. Ljudje se razlikujejo drug od druga, kar se tiče nadarjenosti, živahnosti, moči, zdravja — vse je med ljudi neenako razdeljeno. Iz te neenake razdelitve pa sledi gospodarska razlika sama od sebe. In to je dobro, za posameznika in za celokupnost. Življenje v družbi zahteva namreč raznovrstne moči, raznovrstno delo. In k tej raznovrstnosti spada v prvi vrsti razlika v premoženjskem položaju."

Kakor cerkev, čuvarica resnice in pravičnosti, brani razliko stanov, tako brani tudi pravice vsakega človeka. Posebno pa brani pravice reveža.

Res je, delavstvo je v zadnjih letih po hudih bojih doseglo, da so začeli razumevati, da ima tudi delavstvo svoje pravice. Delavstvo je zadobilo ugled in veljavo v državi in družbi. Ta ne more več zapirati svojih oči pred zahtevami delavstva po gospodarski in socialni pravičnosti. Začetek, da se bo delavstvo še višje povzpelo, je storjen. Toda stalo bo še obilo truda in dela, predno bodo končni cilj dosegli.

Kar so dosedaj delavci s polnim pravom lahko grajali, je bila okolnost, da druge sloje niso smatrali delavcem enakovredne, enakopravne.

PRVO PRAVO,

vel, "ni nikakega razločka. Vsi ljudje imajo enega in istega Gospoda, ki daje od svojega bogastva vsem, ki ga kličejo: zakaj vsak, ki kliče ime Gospodovo, bo zveličan." Vsak kristjan sme vsemogočnega, večnega Boga imenovati svojega Očeta.

"Po veri v Jezusa Kristusa ste vsi otroci božji." Tu ne velja več Jud ali pagan, ne mož ali žena. . . Vsi ste eno v Kristusu. V tej enakosti pred Bogom izginejo vse razlike. Apostol narodov bi danes rekel: "Pred Bogom ni nikake razlike med dušo tovarniškega delavca in dušo tovarnarja."

DRUGO PRAVO,

katero sme delavec in katero mora zase zahtevati je, da se njegovo delo ceni popolnoma. Delo, ki se ne more ločiti od osebe, ni nikak predmet, ki je na prodaj, ni nikako mrtvo blago. Še veliko manj pa smemo delav-

ca smatrati kot tako blago ali kot stroj. "Sramotno in človeka ne vredno je, zreti na človeka kot stvarino, in ga ceniti edinole z ozirom na njegovo delavno moč." Delu se mora vrniti njegova pravna cena.

Delo je eden najkrasnejših virov sreče za posameznika in za celokupnost. Delavec ima pravico, da postane sorazmerno deležen sreče in blagostanja, h kateremu je on s svojim delom pomagal. Njegovo delo mu mora toliko prinesiti, da bo lahko svojemu stanu

primerno živel, si ustanovil svojo lastno družino, da bo dajal kaj na stran za zabavo, za slučaj bclezni in za starost. Leon XIII. je rekel: "Plačilo mora biti tako, da lahko nudi treznemu, poštenemu delavcu priložnost za pošteno življenje."

TRETJE PRAVO.

Prava, katera delavec zahteva, pa s tem še niso izčrpana. Ker ima poseben delež pri ustvarjanju tega blagostanja, potem sme tudi zahtevati pravice, da skupno z drugimi določuje v gospodarskem življenju in v javnem, političnem življenju. Te pravice so mu prej odrekli. Kakor vsak drug stan, tako spada tudi ta k celokupnosti. Član je celote, in kot tak naj sode-

luje pri posvetovanju, odločevanju o javnih zadevah; on mora vzeti na se odgovornost v celokupnosti.

Da cerkev priznava to pravico delavstvu, ni treba še le dokazovati. Zadošča, če opozorimo na razne okrožnice papežev in škofovske pastirske liste zadnjih desetletij, posebno pa na delavnost od cerkve priporočenih organizacij, ki energično zastopajo zgoraj omenjene pravice delavcev.

IN ČETRTO.

Delavec ima, kakor vsak drug človek, pravico do duhovnih blaginj, ima pravo, da se svobodno versko giblje, svojo vero izvršuje.

Človek nima samo pozemskega življenja, to je le kratek, majhen del njegovega bivanja. On ima tudi večni cilj, na katerega se mora pripravljati v tem zemskem življenju. Čemu vse te težave, te skrbi, ti trudi, ti boji, čemu vse to trpljenje, če ni večnosti in če ni večnega plačila? Krščanski delavec ve, da ga čaka edino pravično plačilo za vse njegovo delo in njegov trud šele na onem svetu. Zato zahteva zase pravico, da sme zadostiti svojim verskim dolžnostim.

Razume se samoobsebi, da cerkev, koje naloga je, da privede človeka k večnemu cilju, v prvi vrsti povdarja pravico in dolžnost izpolnjevanja verskih dolžnosti, in da z vso ostrojtjo zahteva, da se da delavcu ta priložnost. Nedeljsko delo, ki ni neizogibno potrebno, je cerkev vedno obsojala. Vedno je zahtevala za delavca nedeljski počitek, kakor ga potrebuje za dušo in telo. Kako naj delavec vrši vedno svoje delo, če nima

nedeljskega počitka? Kako naj prenaša težave in nadloge svojega dela mirno, voljno, vdano, v voljo božjo, če ne dobiva tolažbe, podpore od zgoraj. Najprej treba podrediti vse večnemu cilju, ako hočemo pozemske zadeve urediti, da bodo znosne.

Katoliški Cerkvi so pogosto predbacivali, da stoji na strani kapitalističnih podjetnikov, da pridiguje delavcem samo pokorščino. Gornje besede so zadostno pokazale, koliko so take in slične trditve vredne.

Kristus je ustanovil Cerkev v dobro in blaginjo veseljnega človeštva. Da bo pa lahko izpolnila svojo dolžnost, je skrbel za to, da je največja duhovna moč na zemlji; postavil jo je za čuvarico, varuhinjo resnice, svobode in pravice.

Vsa stoletja je vestno vršila ta svoj poklic, ni se brigala za razna obrekovanja in preganjanja. V vseh časih se je borila za resnico, za svobodo in pravico, bila je zaščitnica zatiranih in sirot; tako bo tudi še v bodoče zanesljiva voditeljica in braniteljica pravic delavskih slojev.

Nedeljske misli.

(A. U.)

Dvanajsto nedeljo po binkoštih beremo vernikom evangelij o usmiljenem Samaritanu.

Čimveč je notranjega krščanstva, temveč je samarijanske ljubezni. Nikoli ni bila zemlja tako podobna dolini Jeriho kot je danes. Različni razbojniki so pobili človeštvo na tla in je pustili ranjeno. Koliko družin na glas kliče po Samaritanu. Ljubezen je edina, ki bo ozdravila to ranjeno človeštvo. Ljubezen in sicer samarijanska ljubezen, ne farizejska in lažnjiva. Samarijanska ljubezen, dejavna ljubezen, edina pozna balzam, ki bo zlečil rane, edina pozna ono vino moči, ki bo človeštvu zopet zbudilo nove sile v udih, da bo

lahko vstalo iz nemoči. Za samarijansko ljubezen pa je treba notranjega duha in notranje sile krščanstva. Le krščanstvo ve za pot do odrešenja. Kristus naj zopet znova stopi na ceste, naj stopi v domove naše. Kristus z roko, povzdignjeno v blagoslov. Kakor je tedaj blagoslavljal in ozdravljaval vsepovsod, tako naj ozdravlja in blagoslavlja danes. Takrat je ozdravljaval osebno, danes naj ozdravlja po krščanskih srcih in po ljubezni, ki se v pravem krščanskem srcu očituje.

Trinajsto nedeljo beremo vernikom evangelij, kako Jezus ozdravlja deset gobavih.

Prav lepo se nam v tem evangeliju kaže lepota redke čednosti, hvaležnosti. Dobrota je sirota in hvaležnost je njena sestra. Hvaležnost je kakor solnčnica, vedno se proti soncu-dobrotniku svojemu nagiba. Nehvaležnost ima nekaj kačjega v sebi. Vzemi zmrzlo kačo v svoje naročje in jo ogrej s toploto svojega telesa, videl boš, da ti bo s pikom plačala. Lepše prisposode ni tej čednosti kot je roža sončnica in primernejše podobe ni nehvaležnosti kot je kača.

Hvaležnost je sestra nesebičnosti, sestra ljubezni, nehvaležnost je izrodek sebičnosti in egoizma, hvaležnost je lestva do Boga, nehvaležnost je klanec v prepad pekla. Kdor je hvaležen svojim zemskim dobrotnikom, bo lahko hvaležen tudi svojemu Bogu, kdor je svojim zemskim dobrotnikom nehvaležen, bo nehvaležen svojemu Bogu. Nehvaležnost napram Bogu pa je gotova pot po klanecu navzdol.

Štirinajsto nedeljo po binokostih beremo vernikom evangelij o božji previdnosti.

Če kedo, katoličan bi moral biti najlepši odsvit te božje lastnosti in če kedaj, danes se Bog nad nami maščuje, ker nam je bila vera v to božjo lastnost premajhna. Zidali smo samo na svoje mišice in svojo moč, malo smo dali na denar neba. Zaupanje v božjo pomoč je tako zelo majhna v nas, da se ni čuditi, da nas je moral Bog potipati. Depresija bo mnoge ljudi pripeljala nazaj v naročje božje, kakor je depresija pripeljala nazaj izgubljenega sina. Tudi ta je zaupal le vase, rezultat so bili slabi časi, še Bog, da se je obrnil

nazaj. Tudi danes naj se svet obrne nazaj. V dobro mu bo. Božje oko ima danes še vedno tako moč kot je imelo nekaj. Ustvaril je zemljo in jo mora nujno hranjati, previdnost njegova je samo posledica njegove božanske narave. Bog bi ne bil, če bi se ne brigal za svoje stvari. Briga se in se bo vedno brigal, toda ni nikjer zapisano in tudi dolžnost njegova ni, da bi se dobričal človeškemu srcu, ki se je od njega odvrnilo. Kakor ni svetopisemski oče imel nobene dolžnosti hoditi za svojim izgubljenim sinom.

Petnajsto nedeljo beremo vernikom evangelij, kako Jezus obudi mladeniča v Najmu.

Materinstvu gre spoštljivo usmiljenje. Ni ga lepšega poklica, zato so mu vsi drugi poklici dolžni spoštovanje, ljubezen in usmiljenje.

Ker je materina ljubezen največja, ji gre največja ljubezen. Ne gre pa ljubezen le moji materi, temveč tudi materi mojega tovariša, materi mojega sočloveka. In materi današnjih dni toliko več spoštovanja in priznanja, ker se ne udaja zapeljivim besedam modernih siren, ki lažejo na debelo in moledujejo na vse strani, da bi ujele v zanjke zadnjo poštenost. Danes bi morali spoštovati matere s spoštovanjem kot ga niso prejele nikoli in žigosati slastem prodane sužnje z ognjenim žigom sramote. Zakaj te sužnje so kakor bogopozabljeni banditi, ki iz tabernaklja kradejo svete posode, dočim so poštene matere kakor večna luč, ki počasno izgoreva v svetišču človeštva.

Korajža velja.

1.

Framazon je vprašal duhovnika: "Kaj je neki Bog delal predno je ustvaril svet?" Duhovnik odvrne: "Leskovke je urezaval za vse one, ki jezika ne morejo za drugo uporabljati kakor za neumna vprašanja."

2.

Duhovnik je bil povabljen v odlično družino. Bil je že dobro uro pri njih, ko vstopi najmlajša hčerka. Ni bila posebno dostojno oblečena, pa se hočejo starši oprostiti pri duhovniku. Duhovnik pa mirno reče: "Nič ne marajte, bil sem več let misijonar med divjaki, pa sem tega vajen."

3.

O nemškem župniku v Trieru pripovedujejo, da si je vselej vedel pomagati, kadarkoli je bil v zadregi za denar. Neki večer se je odpravil v kavarno, kjer je bilo

mnogo odličnih mož, ki so se po svoji navadi zabavali. Prišel je med nje, prekinil igro in zastavil vsem zbranim težko uganko. "Kdorkoli mi je ne reši, plača pol marke v blagajno na mizi, izkupiček dobi neka uboga žena v prvem predmestju." Uganke ni mogel nobeden rešiti, rade volje so vsi prispevali v blagajno, že iz radovednosti, kaka bo neki rešitev uganke. Ko so vsak svoje odrajtali, čakajo na rešitev uganke. Župnik pa molči in tudi sam priloži pol marke k nabrani svoti in pravi: "Tudi jaz ne vem rešitve uganke."

4.

Redovnik je potoval v oddaljeno mesto na misijon. V železniškem vozu se je z njim vred nahajala žena, ki je ves čas grdo dražila duhovnika. Vse mogoče je spraševala, toda duhovnik je molčal, nazadnje ga dama vpraša:

"Kdor molči, molče potrjuje, ali mi ne bote odgovorili?" Redovnik je končno odgovoril in dejal: "Ravnokar mislim o nekem lepem mestu v sv. pismu pri Mojzesu v 4 knjigi, vrstica 22". In kaj pravi Mojzes na onem mestu, če smem vprašati, častiti?" je radovedna dama. Duhovnik: "Ker že hočete, da vam odgovorim, vam ustrezem. Na onem mestu govori Mojzes o preroku, ki je imel čudovito oslco, ki je govorila. 22 vrstica na onem mestu pravi: "Ko je oslica govorila, je prerok molčal."

5.

"Čemu ti je rožni venec", vpraša delavec katoliškega tovariša hoteč se ponorčevati iz njega. Toda še predno je mogel nadaljevati, mu je katoličan odvrnil: "Zato ga imam, da čez dan preštejem, s koliko bedaki sem prišel v dotiko čez dan. Ti si danes prvi."

Baragova pisma.

P. H u g o .

London, 3. dec. 1836.

Preljuba Amalija:—

Pričenjam to pismo na Te v največjem in najobljudenejšem mestu Evrope. Privedla me je vanj želja videti to svetovno znamenito mesto in pa, da se v angleščini izpopolnim, ki mi je v Ameriki zelo potrebna.

Najprej Ti moram svoje dosedanje potovanje nekoliko opisati. Dne 29. sept. sem zapustil svojo misijonsko postajo ob Gornjem jezeru in 15. okt. dospel v Detroit. Tam sem se mudil en teden. Kajti prevz. g. škof Friderik Rese je imel toliko pisem in naročil za Pariz, Lyon, Monakovo, Dunaj, Rim in Neapol, da ga je priprava vzela cel teden. Prav zadovoljen je z mojim potovanjem v Evropo. Začasa mojega bivanja v Detroitu je temu svojemu zadovoljstvu dal duška s posebnimi znamenji. Iz Detroita sem se nameril proti New Yorku, kamor sem dospel 30. okt. Spotoma sem 25. okt. obiskal največji in najznamenitejši slap sveta, to je slap Niagare, o katerem ustmeno več. V New Yorku sem prejel dvoje znanih denarnih pošilk, ki mi jih je poslala Leopoldinska družba. Gotovo po Tvojem posredovanju, predraga Amalija. Pristrčna Ti hvala za to. Več ustmeno. Dne 3. nov. sem se v New Yorku vkrcal in po jako vihartni, a srečni morski vožnji v kratkem času 23 dni dospel v Liverpool (na zahodu Anglije). Napravil sem ta ovinek, da spoznam to najznamenitejšo deželo Evrope in celega sveta, ter da moja angleščina dobi takorekoč zadnjo pilo.

V resnici je bilo to moje potovanje izvrstna šola. Kajti vsi moji sopotniki na ladji so bili Angleži (nasprotno sem imel na ladji iz Havre de Grace samo francoske in nemške sopotnike). In tudi tu v Angliji ne slišim in ne govorim družega kot angleško. Iz Liverpoola sem po suhem potoval v London in tako to krasno deželo od zahoda do vzhoda presekal. V London sem došel 1. dec. Več ustmeno. Preveč časa bi

Pariz, 12. dec. 1836.

Preljuba Amalija:—

Čeravno sem že pred nekaj dnevi došel v to prestolico, vendar Ti do danes nisem mogel pisati. Zdaj je končno gotovo, da bodo indijanski deli, namreč Molitveno knjižico s katekizmom in življenje Jezusovo tiskali v Parizu. Družba za razširjanje sv. vere v Parizu in Lyonu bo prevzela tiskovne stroške, ki bodo znašali približno 1800 frankov za 2000 izvodov vsakega dela. Sem jako vesel, da se bo to v Parizu zvršilo. Prvič zato, ker so pariški stavci in tiskarji na celem svetu morda najbolj izurjeni in urni. Drugič

mi vzelo, ko bi Ti hotel vse opisati, kar sem na potovanju znamenitega videl.

Pač pa Ti moram še to takoj sporočiti, da sem se iz Detroita do New Yorka, kakih 100 milj, vozil z železnico. Brzina s katero se potniki, navadno od 2 do 300 naenkrat s temi železnicami prevažajo, je čudovita. Ob eni strani železnice so označene milje. Vzel sem v roko uro in se prepričal, da smo eno angleško miljo prevozili v dveh minutah. Tedaj v 6 minutah eno uro peš hoje. Se razume, da se s konji ni moč tako hitro voziti. Na železnicah dejanski ne rabijo konj. Prednji strani prvega voza je priklopljen parni stroj. Temu vozu je privezanih 10—15 velikih kočij, vsaka s 24 osebami.

Nadalje Ti poročam, da sem se tudi po morju jako hitro vozil. Navadno smo prevozili 10, včasih tudi 12 angl. milj na uro.

Preljuba Amalija! Kakor hitro boš to pismo prejela, povej Jožefu, da sem z Liverpoola na Trst naslovil nanj zaboj, v katerem se nahajajo različne indijanske stvari, ki jih prinašam s seboj. Ta zaboj bo po londonski ladji "Flora" prepeljan v Trst, kjer bo tako dolgo ležal, dokler ga Jožef ne prevzame. Povej Jožefu naj takoj piše v Trst, da mu zaboj dostavijo. Ga lahko odpreš in si vsebino ogledaš, a ničesar ne razdaj, dokler ne pridem.

Iz prejšnjih mojih pisem Ti je znano, da je glavni namen mojega potovanja tisk mojih dveh indijanskih del, ki sem ju sklenil dati v Ljubljani natisniti. A na pobudo mojega prevz. škofa ju bom dal v Parizu tiskati, oz. če tam ne bo mogoče, v Rimu. Šele, ko bo dvoje indijanskih del natisnjenih, bom nadaljeval svojo pot. To bo srečni trenutek najinega svidenja nekoliko zakasnilo. Toda vedi, da se nisem zato vrnil v Evropo, da bi čustva vodila moje delo, ampak da bi kar najbolje uresničil svoj misijonski cilj.

Toliko iz Londona, ostalo iz Pariza.

radi tega, ker bo prevoz do Havre de Grace zelo poceni. Poslane bodo tja po morju. Tretjič zato, ker če bi jih dal tiskati v Ljubljani, bi se moji dobrotniki pri poravnavi tiskovnih stroškov izčrpali in mi ne mogli ničesar s seboj dati. Tako bom pa vse, kar bodo mogli zame utrpeli, lahko nesel s seboj v svoj potrební misijon. Tisočera hvala Bogu za vse to. Kakor hitro boš to pismo prejela, Te prosim, odgovori mi. Moj naslov je

g. Friderik Baraga
ameriški misijonar v Parizu.

Naj se odda: Tiskarni g. Bailly
Place Sorbonne No. 2.

Pozdravi vse moje sorodnike in znanke, posebno mojo najdražjo Antonijo. Bojim se, da Vas pred koncem febr. ne bom videl. Naj bo v božjem imenu! Kadar že bo, mi bo v moje največje veselje. Moram še prej v Rim in Neapol, preden pridem v Ljubljano. Berem, da v Italiji razsaja kolera, na Dunaju pa kuga.

Je li to res? A bodi kakor že, upam, da niti kolere niti kuge ne bom nalezal.

Tvoj vedno in prisrčno Te ljubeči brat

Friderik Baraga
misijonar.

MALO POJASNILA IN DOPOLNILA.

V La Pointu, odkoder se je Baraga odpravil v Evropo, on ni oral misijonske ledine. Že sredi 17. stoletja so ondi zastavili očetje jezuiti, med njimi sloviti P. Marquette. Toda po njihovem odhodu je misijon pogloma razpadel. A spomin na dobre "črnosuknjarje" še ni popolnoma zamrl. Poživljali so ga francoski trgovci, ki so od Indijancev kupovali kože. Ti so bili sicer katoličani, a večinoma le po imenu. Drugače so se bolj brigali za svojo trgovino, kot za vero. Bile so pa med njimi tudi bolj ali manj častne izjeme, ki so misijonarjem pripravljali pot med Indijance in jim bili pri njih delu v marsikako pomoč. V La Pointu samem je bivala jako ugledna katoliška družina Cadotte. Že v začetku 18. stoletja se je nastanila tam. Sicer so nekateri njeni člani v teku dolgih let, popolnoma odtrgani od svojih verskih ognjišč, postali ohlapni. Nekaj ji je celo k protestantizmu odpadlo. Sicer je pa živela od stare katoliške rente, kot je pač vedela in znala, ter čakala boljših časov, ki so ji končno zasijali z Baragovim prihodom. Sin tedanjega gospodarja Cadotte je bil Baragov tolmač pri spisovanju prve indijanske knjige v očipve narečju. V 90 milj od La Pointa oddaljenem Fond du Lacu, kjer je Baraga kmalu po svojem prihodu istotako zastavil misijonsko delo, pa je našel svojega pravega Janeza Krstnika, v osebi Petra Cotte, ki je v večernih urah Indijance poučeval v naši sv. veri in jih tako dobro pripravljal, da jih je Baraga lahko kar krščeval.

Tem kanadsko-francoskim katoličanom gre v veliki meri hvala, da na Magdalenskih otokih, kjer se nahajata La Pointe, katoliška tradicija in zamrla, dokler ni Baraga oživil tamkajšega misijona. Brez njih bi bilo njegovo življenje najbrž protestantsko. Protestanti so se že pet let pred Barago tam ustanovili in začeli snubiti tako omrzle francoske katoličane, kot Indijance. Hvala Bogu, da jim delo ni šlo tako lepo od rok, kot so upali. Pravkar omenjena katoliška tradicija, ki so jo s svojim delom le še poživili, jim je prekrizala račune. Francozi so kot Italijani, ali katoličani ali nič. Kdor jih snubi za kako drugo krščansko sekto, jih bo ali še globlje pognal v versko brezbriznost, ali jim pa poživel katoliško versko zavest.

Zanimivo je, kar o tem poroča voditelj protestantske misijonske ekspedicije na Magdalenske otoke, Rev. Sherman Hall. Ta ekspedicija je 5. avg. 1831. na potu v La Pointe dospela v Mackinac. Sledečega dne je nadaljevala svojo pot proti La Pointu. Rev.

Hall je že v Mackinacku začel pisati svoj dnevnik. Sproti je vanj zabeleževal, kar se mu je zdelo spomina vredno. Naj posnememo tisto, kar nas zanima in osvetljuje ono, kar smo zgoraj povedali.

Ravno nedelja je bila, 14. avg., ko so se ustavili in izkrcali ob izviru neke reke, da praznujejo. Ker je bil velik del obojbe: vesljači, trgovski uslužbenci itd. katoliški, je voditelj odredil, da bodi služba božja deloma v francoskem, deloma v angleškem jeziku. Petje je bilo angleško, ostalo pa francosko. Eden izmed uradnikov, ki je znal francosko, je bral iz francoskega sv. pisma eno poglavje z razlago. Le nekaj moških, pravi dnevnik, je bilo prisotnih in nobene ženske. Drugi so v šotorih ležali, ali se pa izgubili v gozdove, golobe streljat. Po službi božji je bilo oznanjeno, da so na razpolago sv. pisma in nekaj drugega protestantskega beriva. Kdor se za to zanima, naj pride iskat. Obenem so bili za pop. ob 2. Indijanci povabljeni k indijanski službi božji. Vspah tega oznanila je bil pa slab. Po dopoldanski službi božji se je le en oglasil za sv. pismo in trije za druge brošure. Še slabše je bilo popoldne. Dasi je bil neki pobožni Indijanec poslan na agitacijo od osebe do osebe, ni bilo nikogar.

Se razume, da v enem tednu zgrajena cerkva, če bi bila tudi dosti prostorna, ni mogla biti kdove kako solidno delo. Bila je pač za prvo silo. Postala je kmalu tudi premajna in obenem večini Baragovih ovčic preveč od rok. Zato je po povratku iz Evrope začel graditi novo, solidnejšo in prostornejšo ter bolj proti vzhodu, kjer je bilo središče katoličanov. To je bila ona cerkev, ki jo je Baraga 2. ned. v avgustu 1841. posvetil. Dne 10. jun. 1901. je pogorela, a je bila postavljena druga. Mnogi so Baragovo cerkev, bolj na podlagi pobožnega izročila kot zgodovine, pripisovali P. Marquetteu. Drugi so bili mnjenja, da je Baraga porabil vsaj njen material, kar je bilo še dobrega in več notranje uprave. Kritična zgodovina pa je dokazala, da niti eno niti drugo ni res. P. Marquette na Magdalenskem otoku sploh ni postavil nobene cerkve. Baraga je zgradil prvo katoliško. Pač pa je res, da je svojo prvo cerkvico dal podreti in material porabiti za drugo. (Gl.: Rev. Stanley Edwards Lathrop; Old Mission Madelaine Island, str. 28., Reuben Gold Thwaites: The Story of Chequamegon Bay, Madison 1895. str. 421. sl.)

Prepis tega dnevnika in celega debelega svežnja raznih pisem protestantskih indijanskih misijonarjev je Mr. J. Gregorich iztaknil v chicaški Newberry Library. Vsebujejo marsikako drobtino o medsebojnih odnošajih Barage in protestantskih misijonarjev v La Pointu. A očitno niso popolni prepisi izvornikov. Izpuščena morajo biti mnoga naznačilnejša mesta. Če se nam posreči priti do izvornikov, za katerimi že imamo sled, bo mogoče to medsebojno razmerje podrobneje osvetliti. Značilno je za Barago, da protestantskih misijonarjev v svojih doslej znanih pismih niti z besedico ne omenja, še svojemu škofu ne. Iz drugega vira pa vemo, da je bil kot človek napram njim celo pravi kavalir. Protestantški pisatelj Rev. Stanley Lathrop, A. M. piše v svoji knjigi: *Old Mission Madelaine Island*: "Bil je po rodu avstrijski plemič, kot tak vzgojen, izobražen, izlikan gentleman. Protestantiskim misijonarjem je bil prijazen in jih priлично iz družabnih ozirih obiskoval."

Dejali so mu, da jih tisto popoldne ni treba čakati, morda drugo jutro. Ko jim je prigovarjal, naj se udeleže vsaj seje, mu je neki katoličan v imenu vseh odgovoril, da če je koga volja bo že prišel, ne da bi ga bilo treba vabiti. Žene misijonskega osobja, ki so med ženskami agitirale za udeležbo pri seji, niso bile dosti bolj srečne. Tri ženske so prišle, s par otroci. Četrto, ki se jim je hotela pridružiti, je mož nazaj poklical. Sledeče nedelje ni bilo dosti boljše. V nedeljo 28. avg. jih je bilo sicer nekaj več pri službi božji, po sv. pismu in drugih njih knjigah je bilo pa še manj popraševanja.

V La Pointe je ekspedicija dospela prve dni sept. Prvo nedeljo 4. sept. je bila zopet napovedana služba božja v francoskem jeziku. Ko se je misijonsko osobje ob določeni uri zbralo v hiši Mr. Warrena, ni bilo tam nobenega Francoza. Katoličani so bili zbrani v hiši družine Cadotte in se posvetovali kako in kaj. Ko so protestanti tri četrt ure čakali, so še enkrat poslali klicat ljudi skupaj. Nakar jih je pač nekaj prišlo, izvečine takih, ki so bili v službi protestantskih gospodarjev in se bali za svoj kruh, ako se odtegnejo.

Dne 21. jan. 1832. je pisatelj dnevnika zabeležil: "Nedelja. . . Razen naše družine in šolskih otrok je bilo samo šest oseb pri pridigi. . . Indijanci ne kažejo nikakega poželenja po naših pridigah. Nočejo priti k nam, mi pa tudi ne moremo pogosteje do njih, so preveč raztreseni." Dne 13. maja pa je zapisal: "Nedelja. . . Ko so se ljudje vrnili z dela, kjer pridobivajo sladkor, smo se prizadevali jih zbrati k sobotnemu večernemu pouku. Prav malo jih je kazalo voljo se udeležiti seje. Danes, ko bi morala biti seja, ni nobenega od nikoder. Ti, ki imajo tu stalna bivališča, so vsi zagrizeni katoličani in menijo, da so dosti dobri in da so njih duše varne."

So pač vsaj spoznali, da ti ne morejo biti pravi "črnosuknjari", ki so privedli s seboj žene in otroke

in se bolj zanje brigali, kot za njih duše. Pa tudi drugih dokazov za to jim ni manjkalo. Svojo "gorečnost" za indijanske duše nam je Rev. Hall sam nehote razodel v svojem dnevniku. Dne 30. jun. 1833. je zapisal vanj: "Sinoči sem čul, da je neki deček na glavnem obrežju zelo bolan in da bo težko preživel noč. Bilo je že prepozno, ko sem to zvedel in tedaj nezgodno zame, da bi ga obiskal, ker je bilo do njega dve do tri milje. Danes zjutraj sem bil obveščen, da je umrl." Take apostole je bistro indijansko oko kmalu pregledalo in jim zaprlo ušesa in srca.

Med tem je prodril do njih glas o pravem apostolu indijanskih duš, ki živi in se izživlja samo zanje, o Baragi. Zakoprneli so po njem. Umljivo je, da je tudi Barago, ko je o vsem tem zvedel, silno vleklo k njim. Bal se je, da bi jih protestanti končno le ne pretrapili, vsaj mnoge. V veliko tolažbo mu je bilo, ker so ga z nepopisnim veseljem sprejeli, ko je 27. jul. 1835. prišel med nje. Takoj se je lotil dela. V teku enega tedna so na njegovo pobudo postavili 50 čevljev dolgo in 20 čevljev široko cerkev, ki jo je posvetil v čast sv. Jožefu. Nato se je spravil na gradnjo misijonske hiše, v kateri bi bila tudi zasilna šola. Že prve tedne je več Indijancev krstil kot protestantski misijonarji cela leta pred njim.

Ti so postali vidno razburjeni, ko so dobili takega konkurenta. In njih razburjenje je raslo od dne do dne. Kajti še tisti, ki so jih dobili na svojo stran, so vedno bolj škilili k Baragi in se drug za drugim njega cklepali. Na kako spomina vredno novo misijonsko žetev od njih strani sploh ni bilo dosti upanja, dasi je katoliška konkurenca spodbodla k podvojenem delu. Njih nervoznost lepo osvetljuje poročilo Rev. Halla na osrednje vodstvo protestantskih misijonov.

Dne 12. sept. 1835. mu je pisal: "Neki rimski duhovnik je zdaj tu. Da paraliziramo njegov vpliv, bo treba naše delo nadaljevati z vso možno silo. Deluje tudi v Fond du Lacu, obenem z ondotnim trgovcem (Petrom Cotte P. H.), ki je že dokaj let imel velik vpliv na tamkajšnje Indijance. . ." Nadalje prosi od višjih za Fond du Lac nujne pomoči, da jih katoličani ne prehitijo. Dne 24. sept. pa je poročal: "Neki katoliški duhovnik je tu, ki se bo nedvomno prizadeval nam naše Indijance izneveriti." Naslednje leto je k 1. jan. pa sledeče: "Katoliški duhovnik je še vedno tukaj in silno aktiven med Indijanci. Mnoge je prepričal, da so se dali krstiti. Ni mi pa znano, da bi bil doslej Indijance naravnost šuntal proti nam." Dne 9. avg. 1836. je tožil: "Točasno se katoličani trudijo med Indijanci vzbuditi predsodke proti nam ter jih izneveriti našemu vplivu. Pred vsem je to delo Francozov. . . Spoprijemati se moramo s hujšim sovražnikom kot je paganizem. . ."

Pa kaj je imel Baraga, voditelj katoliškega misijona tako strašnega na sebi, da se ga je cel štab protestantskega misijona tako očitno bal? Je bil mar

z zlatom založen? Ob prihodu v La Pointe je imel cele tri dolarje v žepu. Zaboju, v katerem je imel najpotrebnejše stvari s seboj, se mu je nekje v Detroitu zgubil. Zima l. 1835. je že pritiskala, a on ni imel niti najpotrebnejše obleke. Vse je bilo v dotičnem zaboju. V pismu svojemu škofu Rese-ju dne 11. okt. 1835. piše: "Z veliko žalostjo Vam sporočam, da še nisem prejel zaboja, ki sem ga v Detroitu zgubil. Bom moral zimo prebiti brez primerne obleke proti mrzlemu vremenu. . . V prav neprijetnih okoliščinah se nahajam tu, brez prijateljev, brez znancev, daleč od omikanega sveta in še brez svojega zaboja. Žalostno! Naj mi dobri Bog da milost in moč, da bom vse to potrpežljivo prenašal." Poleg tega je moral pa še stradati. Vpripisu dostavlja: "Pozabil sem omeniti, da sem dobil nekaj živil, a bore malo, pol galona moke, četrtno galona zabele, družega nič."

Kot tak protestantom pač ni mogel biti strah. Bali so se ga kot moža prežetega apostolskega duha, s katerim je očaroval Indijance in jih s svojo nesebično požrtvovavnostjo priklepal nase. Obenem je znal tudi po človeško udarjati na prave strune njih src, da so se mu zaupala. Vedno med njimi, se je docela vživel v njih duševnost, kar je tolikega pomena za vsacega misijonarja. Tega je razveselil s kakim trnkom za ribolov, onega s kako drugo malenkostjo, o kateri je vedel, da mu je draga kot otroku igrača. Ko ga je tako pridobil zase, mu ni bilo težko ga pridobiti za Kristusa. Iz prejšnje skušnje je tudi vedel kolike važnosti so za misijonarja in njegove spreobrnjence stalna, kolikor moč skupna selišča. Zato je vneto pospeševal gradnjo stalnih domov in skupnih katoliških vasi. Ko so protestanti videli njegovo uspešno misijonsko metodo, so takoj začeli pritiskati na svoje višje, da tudi njim omogočijo to metodo. Rev. Hall se v svojih poročilih ponovno ogreva za ta način misijonarjenja in prosi višji misijonski odbor, naj dovoli v to potrebna sredstva.

Seve, kar tiče časna sredstva Baraga ni mogel tekmovati s svojimi protestantskimi tovariši. Njegov škof ga kljub najboljši volji ni mogel dosti podpirati, ker je bil radi gradnje svoje stolnice sam v velikih finančnih težavah. Tudi podpora iz Evrope je bila prav takrat, ko bi je najbolj potreboval nekam suha. Posebno ga je bolelo, da ni mogel otvoriti lastne šole. Protestanti so vzdrževali tako v La Pointu, kot v Fond du Lacu svojo misijonsko šolo. Imeli so za to na razpolago sredstva in učno osebje. In ker ni bilo drugih šol, so tudi katoliški otroci v te zahajali. Protestante je to kajpada le veselilo. Šola, to je bilo še njih edino upanje, da bodo imeli njih misijoni lepšo bodočnost.

Značilno je v tem pogledu pismo protestantskega misijonarja Rev. Edmunda Ely-ja iz Fond du Lac-a na njih osrednji misijonski odbor. Pismo je datirano 31. dec. 1835. Med drugim piše: "Točasno obiskuje

šolo 16 učencev, domala samih katoličanov. . . Edina vrata ki so nam do katoličanov odprta, je šola. Če nam bo uspelo ohraniti naklonjenost otrok in jim vlitii v dušo sv. pismo, naj ima duhovnik (Baraga—P.H.) njih glave in naj pokaže če je močnejši kot meč sv. Duha. Nato roti odbor, naj mu pošlje določenega učitelja Mr. Sprcatsa, preden pride ta jezuit (Baraga—P.H.), s svojimi načrti, kako otroke zase pridobiti" Kdor pozna Baragovo apostolsko srce, razume, kako mu je moralo spričo tega krvaveti.

Zdi se, da je škof njegova jobovska poročila napačno tomalčil. Tako bi vsaj sklepal iz pisma, ki mu ga je Baraga pisal 11. okt. 1835. Pisano je francosko. Izvirnik se nahaja v arhivu notredamskega vseučilišča, Ind. "Vprašali ste me," piše, "kedaj se bom vrnil v Arbre croche. Odgovarjam, da pri priči, ko mi boste zapovedali." Menda je škof iz njegovega tarnanja slišal prikrito prošnjo, da mu v La Pointu ni obstanka in bi se rad vrnil nazaj na svojo prvo misijonsko postojanko, odkoder si je tako želel dalje v indijansko divjino. Ni pa tudi izključeno, da so protestantski misijonarji potom višjih krogov pritiskali na škofa, naj ga umakne. Ako je prvo res, ga je škof gotovo napačno razumel. Baraga ni želel, ampak se je celo bal, da bi mu škof ne zapovedal, naj gre nazaj v Arbre croche. Saj se v istem pismu zahvaljuje, da mu tega ni naravnost ukazal. On ni poznal pota nazaj, če je enkrat prijel za plug, naj so bile težave še tako velike. Ker za zimo ni bil opremljen, kot bi moral biti, je odšel v Fond du Lac, k tamkajšnjemu svojemu predhodniku Petru Cotte. To izvemo iz pisma protestantskega misijonarja Rev. Ely-ja z dne 15. okt. 1835., ki piše: "Mr. Francis Baraga(sic) iz Arbre croche v Michiganu prezimuje tu. Menda še ni vedel, da je bil Baraga že od jul. v La Pointu.

Gotovo je v Fond du Lac-u bil gost svojega Janeza Krstnika Mr. Cotte-ja. Z njim sta skupaj kovala načrte za katoliško bodočnost tega hvaležnega misijonskega polja. Ker so bila srca že zorana za evangeljsko seme, je imel tu lepo žetev. Tamkajšnji protestantski misijonar Rev. Ely poroča 31. dec. 1835. na višje mesto: "Katoličani dobivajo od časa do časa prirastek iz vrst paganov. Večje število mož in žena se je zbralo, ko je duhovnik Mr. Francis Baraga zadnje poletje obiskal ta kraj. Spomladi pričakujejo njegovega drugega obiska. (Tedaj ni celo zimo tam ostal.) Ne bom presenečen, če bo skušal zvezati moje roke." Nato pa se uda upanju, da mu bo njegova šola prekrižala narejene račune in uničila tudi šolo njegovega predhodnika Mr. Cotte-ja. Tega je moral imeti zelo v slabem spominu, ker ga takole karakterizira: "On je en prebrisan Francoz, ki ti zna kako stvar v obraz silno fino povedati, a za tvojim hrbtom je kot Indijanci pravijo O-zam-i-ton t. j. gofljač."

Tudi Baraga je spoznal kako potrebna je zlasti v takih razmerah lastna misijonska šola. To je bil go-

tovo eden glavnih nagibov, da se je odločil za pot v Evropo, po sodelavce in podporo. Ta odločitev mu je bila težka. Čas mu je bil predragocen. Indijanske duše, tako potrebne njegovega varstva pred prežečimi volkovi v ovčjih oblekah, mu kar niso pustile, da bi bil odločno sklenil: Pojdem! Že je bilo s škofom vse dogovorjeno, da gre, a mu je dne 12. okt. 1835. pisal: "Misel potovati v Evropo, nabirat podporo, sem opustil, preveč časa bi mi to vzelo." Po dolgem kolebanju se je vendar vrnil k prvotnemu sklepu in prve dni sept. 1836. odšel iz La Pointa. Protestantski tovariši so bili veseli njegovega odhoda, a so se tudi bali, da se bo silnejši vrnil. Rev. Hall je 14. okt. 1836. poročal višjim: "Duhovnik (Baraga—P.H.) je za čez zimo zapustil ta kraj in, kot pravijo, odpotoval v Evropo, nabirat podporo, da bo mogel svoje tukajšnje načrte z jačjo silo izvrševati. . ."

Kako je potoval v Evropo, nam je v zgorajšnjem pismu Amaliji sam opisal. A ni obveščal samo Amalije, kod hodi, kaj doživlja, temveč tudi svojega škofa, Msg. Rese-ja. Več pisem nanj hrani notredamski arhiv. Naj iz njih malo dopolnim poročila Amaliji.

Prvič se je oglasil iz New Yorka 31. okt. 1836.

LITIJA.

Josip Vizjak D. J.

Indijska pravljica pripoveduje: V davnih, davnih časih je živela v Indiji majhna črna ptica Litija. Bila je zelo vesela svojih treh zlatih skledic ter je vsak dan prepevala na kraljevem vrtu: Tri skledice imam, o kralj! O kralj, tri skledice imam! Kralj se je naveličal tega vpitja, zato pošlje služabnike, naj Litiji odvzamejo skledice, njo samo pa raj zapode daleč v temni gozd. Toda Litija ni hotela proč, temveč je začela peti: Obogatil si se, o kralj, z mojimi tremi zlatimi skledicami! Nato kralj ukaže, naj Litiji vrnejo skledice. Litija pa gre in proda te svoje tri zlate skledice nekemu trgovcu za tri žitna zrnca in zleti pred kolarjevo hišo. Tam se vsede na njegov voz in začne zobati svoja tri žitna zrnca. Dva je srečno pozobala, tretje pa ji zdrkne v razpoklino na vozu. Ker zrnca odtod ni mogla izvleči sama, začne klicati kolarja, naj razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. Toda kolar ji odvrne: Ne nori Litija, kaj misliš, da bom radi enega žitnega zrnca razdril nov voz? — Litija pa se napoti h kralju in ga naprosi, raj zapove kolarju, da razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. Pa kralj ji odgovori: Ne bodi neumna, mala Litija, kaj res misliš, da bom zapovedal kolarju, da razdere voz, da boš ti pozobala svoje žitno zrnce? — Tedaj se Litija napoti h kraljici in jo raprosi, naj pregovori kralja, da zapove kolarju, da razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. Kraljica ji odgovori: Uboga norica Litija, kaj misliš, da bom res pregovorila kralja, naj zapove kolarju, da razdere voz da boš, ti lahko pozobala svoje žitno zrnce? — Litija se napoti k jelenu in ga naprosi, naj popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. Toda jelen se ne zmeni za njeno pripovedovanje. — Žalostna se Litija napoti k bambusu in naprosi bambusov trs, naj udari jelena, da jelen popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. A bambus molči in ji ne odgovarja. — Litija se tedaj napoti k ognju in ga naprosi, naj zažge bambus, da bambus udari jelena, da jelen popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. Toda ogenj Litije ne posluša. Litija se napoti k jezeru in ga naprosi, raj pogasi ogenj, da ogenj zažge bambus, da bambus udari

Pravi, da je zapustil Detroit 21. okt. ter prišel v Bufalo 24. okt. V New Yorku, kamor je došel 30. okt. se je 1. nov. vkrcal na ladjo John Taylor in plačal za prevoz v Liverpool \$20.00 brez vračunane hrane. Drugič je pisal iz Pariza 18. dec. 1836. Došel je v Pariz 7. dec. Piše, da so odrinili iz New Yorka 3. nov. in dospeli v 23 in pol dneva v Liverpool. Dalje poroča, da je tam s pomočjo Abbe Perrau-ja vse uredil glede tiska svojih indijanskih knjig. Obljubili so mu, da mu bodo tudi nemško pisano knjigo o Indijancih Sev. Amerike v 14 dneh prevedli v francoščino in tiskali. Tako hitro menda ni šlo. Pač pa piše 25. febr. iz Lyona, da se tudi ta knjiga že tiska. V tem pismu še sporoča, da se je v Parizu slučajno srečal s sestro Antonijo, ki je bila na potu k njemu v misijon. Tam ga bo počakala, da se vrne in potem skupaj z njim nadaljuje pot. Sledeče pismo je iz Florence 21. marca 1837. V tem pismu pravi, da je bil v Rimu pri sv. očetu, pri družbi za razširjanje sv. vere, kjer mu je kardinal Franzoni naklonil 1300 gl. podpore, ter pri generalu frančiškanskega reda, v zadevi nekih redovnic. Odtod se je hitreje začel pomikati proti domovini in došel 6. aprila v Ljubljano.

jelena, da jelen popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. Ali jezero se ne gane. — Litija se napoti k podganam in jih naprosi, naj poskačejo v jezero, da jezero pogasi ogenj, da ogenj zažge bambus, da bambus udari jelena, da jelen popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. A podgara noče. — Litija se napoti k mačku in ga naprosi, naj zapodi podgane, da podgane poskačejo v jezero, da jezero pogasi ogenj, da ogenj zažge bambus, da bambus udari jelena, da jelen popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. A slon se ne briga. — Litija se napoti k mravlji in jo naprosi, naj zleze slonu v ušesa, da slon pohodi mačka, da maček zapodi podgane, da podgane poskačejo v jezero, da jezero pogasi ogenj, da ogenj zažge bambus, da bambus udari jelena, da jelen popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. A mravlja nima časa. — Nato pa se Litija napoti k skopulji vrani in jo raprosi, naj poleti za belo mravljo, da mravlja zleze slonu v ušesa, da slon pohodi mačka, da maček zapodi podgane, da podgane poskačejo v jezero, da jezero pogasi ogenj, da ogenj zažge bambus, da bambus udari jelena, da jelen popase kraljičin vrt, da kraljica pregovori kralja, da kralj zapove kolarju, da kolar razdere voz, da bo ona lahko pozobala svoje žitno zrnce. In skopulja vrana takoj poleti za belo mravljo, mravlja hitro zleze slonu v ušesa, slon pohodi mačka, maček zapodi podgane, podgane poskačejo v jezero, jezero pogasi ogenj, ogenj zažge bambus, bambus udari jelena, jelen popase kraljičin vrt, kraljica pregovori kralja, kralj zapove kolarju, kolar razdere voz in Litija je pozobala svoje drobno zrnce žita. Vsa srečna odleti iz svojega kraja, kam nihče ne ve. Ali se je morda pri Vas nastanila?

P. Hugo.

IN ZDAJ ŠE REV. F. AŽBE:

V dobrem mesecu je za Rev. Leskovecem in Rev. Dr. Seliškarkem odšel v večnost še Rev. Ažbe. Prav tako nepričakovano kot prva dva. Ni bil pri najboljšem zdravju, ko se je sredi maja poslavljajal od nas, da gre v domovino. Zato je šel, da se okrepi, kot se je pred lanskim, da se zopet pomlajen vrne med nas. A v božjih sklepih je bilo drugače zapisano. Komaj se je malo nasrkal domovinskega zraka, se je vlegel in 19. junija ga je v Škofji Loki smrt dohitela. Ni bila nagla. Zdravniki so mu namignili, da ga je preveč motranjih boleznih — pa tudi dušnih bolezni, za katere, pač oni niso vedeli — naenkrat zgrabilo, da bi jim mogel biti kos. Zaželel je domov, da bi mu draga mamica, ki mu še živi, a je tudi priklenjena na posteljo, zatisnila oči. Ena se mu je želja spolnila: V zemlji domači da truplo leži. Dne 21. jun. so ga položili v zadno hladno posteljo v navzočnosti več tamkaj se mudečih amer. duhovnikov. Rojen je bil 13. oktobra 1875. v škofjeloških hribih. V Ameriko je prišel l. 1893. Svoje študije je dovršil v St. Paul's Seminary, Minn. V mašnika je bil posvečen 2. febr. 1902. od presv. g. škofa Trobca in zapel prvo glorio pri sv. Štefanu v Brockway, Minn. Svoje duhovniško delovanje je zastavil v hrvatsko-slovenski župniji Steelton, Pa. in nadaljeval v samo-slovenski župniji istotam. L. 1914. je prešel v chicaško nadškofijo in prevzel slovensko župnijo v Waukeganu, Ill. Tu si je s krasno župnijsko šolo postavil najtrajnejši spomenik. V tej dobi je bil dvakrat duhovni vodja KSKJ. Po povratku iz domovine, kjer si je precej okrepil zdravje, je bival pri svojem prijatelju Rev. Plevniku v

Jolietu, kjer si je radi svoje vne-me v spovednici in zgovornosti na prižnici pridobil mnogo simpatij. Kar težka mu je bila ločitev od Jolieteta, še težja pa jolietčanov od njega. Bog mu bodi obilen plačnik!

REV. DR. JOHN SELIŠKARJA
ZADNJA POT.

Filozof je bil, ki ni samo drugim pridigal: Kar delaš, delaj po pameti in glej na konec, ampak se je tega tudi sam držal. Nekoč sta z bratrancem Rev. John Trobce, ki tam gori v Brockway pase še najbolj pristne "kranjske" duše, sedela v njegovem tihem domu in kramljala o tem in onem. Pa se rajni obrne k njemu in mu skrivnostno zaupa, da hoče biti tamkaj pokopan. Rev. John mu pravi: "Beži, beži, kaj boš o tem govoril, saj boš ti mene pokopal, ne jaz tebe!" Kdo bi mislil, da bo vprašanje tako kmalu postalo aktualno. On je mislil in to željo izrazil tudi v svoji oporoki. Umevno! Več dragih grobov je imel že tam. In tudi sicer je božja njiva pri sv. Štefanu tako domača, kot malokatera v Ameriki. Domala samo kleno "kranjsko" zrnje je zavlečeno v njo in čaka vzbrstenja ko nastopi večna pomlad. Na sv. Antona dan 13. jun. smo tudi njega zagreblili vanjo, tako slovesno, kot pred njim samo njegovega strica škofa Trobca. Tri in petdeset duhovnikov, med njimi 19 slovenskih je prihitelo v dokaj odročni Brockway, mu izkazat zadnjo čast, na čelu jim šentklavdski škof presv. Msg. Busch. s štirimi monsignori. Slovesne zadušnice v Elk River, kjer je umrl pri svojem bratrancu Rev. Joseph Trobce, se je udeležilo okrog 25 duhovskih tovarišev. Žalnih obredov v šentpavelski stolnici, ki jih je opravil nadškof sam, je prisostovalo

okoli 250 duhovnikov, izvečine otrok njegovega duha izza 31 let profesorstva. Naj sladko počiva v zemlji s slovenskim potom prepoznani!

VERY REV. ŠAVS ZOPET MED
SVOJIMI.

Prav za prav moramo najprej povedati, da je bil bolan. Bolezen ni bila za smrt, a za duhovnika mučnejša kot smrt. Vid mu je slabil. Najprej na desnem očesu. A ker sta oba v tesni bratski zvezi, bi se mu prej ali slej začelo mračiti tudi levo. Se razume, da je s skrbjo gledal v vedno temnejšo bodočnost. Posvetoval se je z zdravniki specialisti, a oni so mu kazali le na nož. To pa ni šala. Za oči je najboljši nič, najslabši pa nož, ker je ni delikatnejše operacije kot je očesna. Toda ker ni bilo drugega izhoda, se je udal. Neopažen je zapustil svoje ovčice in se podal v bolnišnico. Dolgo so ga temeljito pripravljali, preden so zgrabili za nož. Operacija se je sicer dobro posrečila, a je kmalu nastopila mučna komplikacija, o kateri se ni vedelo kak izid bo imela. Bila je nevarnost vnetja, s katerim se zlasti v glavi ni šaliti. Gospodu tega sicer niso povedali, a je slučajno sam ujel. Pri samo priprtih vratih je čul, kaka navodila je na hodniku zdravnik dajal bolničarki. Alarm naj zvoni, če bo pacient, ki je močne narave, začel noret. Se razume, da ga je spričo takih navodil pri srcu zazeblo. Po dolgih in mučnih procedurah, ki jih je za cel roman, se mu je pa stanje začelo polagoma boljšati, tako, da je mogel 15. jun. po več tednih oditi domov. A bo še več tednov trajalo nreden bo zopet kot je bil. V samotnih urah v bolniški celici mu je bilo v tolažbo, da so njegovi

župljani, ko so zvedeli kaj je ž njim, trumoma romali v bolnišnico in mu donašali cvetja, da bi bil lahko s kakim floristom konkural. Enako so ga stanovski tovariši pridno obiskovali. Tudi nadškof ga je posetil. Mi mu prav iz srca častitamo, da zopet z jasnimi očmi gleda s svojega prijaznega griča na udano mu čredo.

REV. PLEVNICA 35 LETNICA MAŠNIŠTVA.

Župljani sv. Jožefa v Jolietu so ta jubilej slovesno proslavili dne 19. jun. Po cerkvenih slavnostih, med katerimi je jubilaru govoril Rev. Vencelj Šolar, OSB. je bil slavnostni banket z izbranim programom, ki se ga je udeležila cela župnija. Slovesnost je zlasti povzdignila mladinska godba, katere ustanovitelj je jubilar in ki si je v kratkem času svojega obstoja tako izvežbala, da si je med sovrstnicami v škofiji priborila prvo mesto s častnim naslovom kardinalova godba. Lepa, posnemanja vredna misel.

REV. GRUDEN S. T. L. — SREBRNOMAŠNIK.

Brat marljivega in plodovitega slovenskega zgodovinarja Dr. Jožefa Grudna, Rev. John Gruden, S.T.L., profesor v St. Paul's Seminary, Minn. je 12. jun. praznoval svoj srebrni mašniški jubilej. A v čašo njegovega jubilejnega veselja je padla grenka kaplja mire. Njegov kolega in prijatelj Rev. Dr. Seliškar je bil na mrtvaškem odru. Za novo mašo 16. jun. 1907. mu je pridigal. Morda bi mu bil tudi za srebrno. A ta dan je nem ležal pri sv. Štefanu v Brockway in grob je že zijal tam za cerkvijo, da sprejme vase, kar je bilo na njem smrtnege. V takih okoliščinah ni mesta za veselo glorio. Jubilar se je rodil 21. okt. 1884. v živosrebrni Idriji. V jeseni 1901. ga je rajni Rev. Bajec pripeljal v Ameriko. Po dovršenih modroslovnih in bogoslovnih študijah v St. Pavlu je bil 12.

jun. posvečen in nastavljen v dušnem pastirstvu. A kmalu so ga višji poslali na katoliško vseučilišče v Washington, da se vsposobi za bogoslovnega profesorja. Po dveh letih se je diplomiran vrnil in

nastopil profesuro. Naj še dolgo bistri glave duhovniškimi kandidatom in si postavi v njih srcih tako veličasten spomenik hvaležnosti, kot njegov blagopokojni tovariš Dr. Seliškar.

ZAHVALA.

Ker mi na dan mojega srebrnomašniškega jubileja ni bilo mogoče se vsem posebej zahvaliti za vse kar so storili, da je tako lepo izpadlo, naj to storim tem potom.

Pred vsem se moram zahvaliti svojim redovnim sobratom. Sicer so prekrizali moj načrt, da bi na tihem Bogu položil račun svojega 25 letnega duhovniškega življenja in se mu zahvalil za milosti, s katerimi me je obsipal. Toda, ker so oni to storili iz najboljšega namena, hvala jim! Za njimi gre hvala mojemu slavnostnemu pridigarju Rev. John Omanu, ki sem mu s tem okradel polovico počitnic tam gori v tihem Brockway-u. Pa on je predober, da bi take prošnje odklanjal. Z veseljem se je odzval. Mogočno so donele njegove kratke a izbrane in občutene besede iznad grote v našo farmsko tišino.....Prva sv. maša v groti in prva pridiga iznad nje. Seve nedelja je bila. Osebnost se gg. duhovni tovariši slovesnosti niso mogli v večjem številu udeležiti, zlasti oni ne, ki so sami na župniji. Vendar je naš najbližji sosed Rev. John Plevnik župnik jolietški s svojim novim asistentom Rev. Kuzmo prihitel že na dopoldansko slavnost. Po sv. maši pa je došel še njegov prvi pomočnik Rev. M. Hiti. Večina ostalih slovenskih duhovnikov je deloma pisмено, deloma brzojavno izrazila svoje častitke, za kar vsem skupaj in vsakemu posameznemu prisrčna hvala. Pa tudi bratje Hrvati in Slovaki so se spomnili mojega slavlja. Naše hrvatske sobrate je osebno zastopal njih komisar Very. Rev. Blaž Jerkovič. Slovaški komisar Very Rev. Ambrož Tomša, OFM. mi je pisмено častital in poslal na slavnost Rev. Paula Kulka, OFM. predstojnika iz Valparaiso. Bog jima plačaj! Naše čč. sestre z Mount Assisi so bile s celo družino navzoče pri cerkveni slavnosti. V posebno čast mi je bila častitka našega jugoslovanskega veleposlanika v Washingtonu, ministra, Dr. Leonida Pitamica, kakor tudi jugoslovanskega generalnega konzula v Chicagi Dr. Gjura Kolombatoviča, ki je osebno prihitel na banket. Drago mi je bilo videti zastopnike raznih bližnjih in daljnih slovenskih naselbin, celo iz Ohio in Penna. Na banketu, katerega stoloravnatelj je bil Rev. Benvenut Winkler, OFM., ki je muhasto lovil tiste, ki so imeli kaj na srcu, je bilo posebno živahno. Pevsko društvo "Adrija" iz Chicage pod vodstvom g. Račića se je kosala z govorniki. Teh je nastopila cela vrsta. Če bi bilo vse res, kar so povedali, bi bilo najbolje po srebrni maši umreti. Naj tu posebej omenim čičaški III. red, ki je bil polnoštevilno zastopan in mi po svojem predstojništvu Mr. in Mrs. Math Kremescu v srebrni škatljici podaril 25 novih ameriških "pildkov". Pa Mr. in Mrs. Ludvik Košnika iz Chicage, našega duhovnega očeta, katerima gre hvala, da sem obenem obhajal že svojo zlato mašo. Kupila sta nam paramente za popolno azistenco, obenem s takozvanim vespermantlom iz zlatega brokata. Ta dan smo jih prvič rabili. In tiste, ki so drugačne podobice delili kot jaz, kljub slabim časom, Bog jim povrni! Ne smem pozabiti onih, ki od slovesnosti niso imeli drugega kot skrbi in polne roke dela, da so bila tudi telesa deležna dušnega veselja. To so razne Marte pri našem "Finžgarju" pod vodstvom Mrs. Kobal, ter onih, ki so na hribu žejo preganjali, ampak res po ameriškansko in v okvirju postave. In še enih se moram posebno hvaležno spomniti. To so mnogi, ki bi bili rade osebno navzoči, pa jim ni bilo dano. Da pokažejo svojo naklonjenost, so mi poslali svoje duhovne šopke in druge priloge. Naj jim dobri Bog obilno poplača! Sicer pa, kar ste ob tej priliki storili zame, niste storili zame, ampak za našo drago Marijo Pomagaj. Da bi ona obhajala svoj srebrni jubilej v lepšem domu, to bi še rad dočakal. Če se mi ta želja izpolni, bom lahko zapel s psalmistom: Nunc dimmittis. . . Zdaj pusti svojega služabnika v miru odtod!

Še enkrat vsem: Bog plačaj!

REV. HUGO BREN, O.F.M.,
srebrnomašnik.

Pozdrav
z
grička "Asizij"

LEMONTSKA PISEMCA.

Prihajam spet k Vam s pisemcem, in Vam naznanjam kako veselo je sedaj na farmi. Nalogo imam, da pazim na male pipike, pisance. Nosim jim vodo in zrnca, da niso lačni in žejni.

Majhna sem,
piške pasem,
Piške čivkajo
jaz pa rasem.

Mary Kavaš iz Chicage.

Zopet Vam hočem povedati kaj delamo tukaj na Gričku. Nič več se ne igramo "baseballo", nimamo časa. Pobiramo kebse po krompirju in koruzo okopavamo. Vsaka ima lep velik slamnat klobuk. Smo prave farmarke. Zvečer pa kočija pride po nas, in konjički nas popeljejo domov, mi pa pojemo.

Zdaj smo delo dokorčali,
da bi tudi sladko spali,
saj, vročina je zdaj proč
"Lahko noč."

Pozdravlja

Veronika iz Chicage.

Zopet se oglašim in Vam naznanim kako nas veseli da imamo počitnice. Lažje je delati z grabljami nego s knjigami. Vidi se nam, da smo zdrave ker zglejamo kakor črnici.

Nekaj me pa le teži. Dabila sem brzojav, da moji starši ne pridejo 15. avgusta sem, ko bom sprejeta v novicijat. Vem, da

bi radi prišli, a slabi časi jim tega ne dovolijo. Naj bo to moja prva žrtev v redovnem življenju.

Kar Bog stori — vse prav stori —
četudi se nam prav ne zdi.

Molila bom za moje starše in jih v duhu imela pri sebi.
Pozdravlja Mary iz Bethlehem.

Zadnjič pridem na Corner, da se poslovim od majhnih otrok škoda je, da jih ni rikjer več. — Nič se ne oglašajo. Ako bo božja volja bom 15. avg. sprejeta v novicijat. Veselim se in malo bojim duhovrih vaj. Ob takih časih se mora molčati, a jaz tako rada govorim. A si bom prizadevala, da nobena beseda ne zdrči iz ust. Jaz sem Hrvatica a sem se privadila tudi slovenskemu jeziku. — Pravijo kolikor jezikov kdor zna — toliko ljudi velja.

Vas pozdravlja,

Mary iz Joliet.

Če prav nimam dosti časa, vendar še pridem pogledat malo med ljudi, da povem, kako se nam godi sedaj v počitnicah. Takoj po zajutreku nas voznik že čaka, da nas popelje na njivo — pa ne z avtomobilom — ampak z vozom, ki prav ropota. Kar poln voz se nas naloži in konjički nas popeljejo okopavat. Rahla je zemlja, ker večkrat dežuje.

V sv. molitev se priporočam.

Helena iz Bethlehem.

PISEMCA OD DRUGOD.

Že dolgo se nisem nič oglasila; vedno sem čakala, da se bo kateri drugi oglasil, čakala sem tako dolgo, da je bil v zadnji izdaji št. 6 naš kotichek prazen. Slovenski otroci, ki smo po vseh naselbirah po širni Ameriki ne pustimo, da bi bil ta naš kotichek še katerikrat prazen.

Tukaj pri nas je vedno dosti novic, sedaj nekako bo leto kar so nas zapustili častiti gospod Gnidovec, ki jih mi otroci še nismo pozabili ker so nas tako lepo učili. Na njihovo mesto so prišli č. g. Franko, ki imajo nas otroke zelo radi. Sedaj so pa prišli iz slovenske domovine č. g. Slapšak. Otroci smo se hitro sprijaznili z njimi ker imajo nas tako radi. Father Slapšak so tudi vodja slovenske šole, ki smo jo imeli v počitnicah. Želim, da bi se vsi otroci slovenskih staršev naučili slovensko pisati in brati.

Dne 6. junija smo imeli šolski piknik, zelo lepo smo se zabavali. Dne 14. junija pa smo imeli šolsko prireditev, ki je pre-

kašala vse druge prireditve ker je ravno letos 200 letnica znamenitega moža Washingtona, je bila naša predstava namenjena v počast te proslave.

Videli smo tudi Indiance in njih misijonarja našega slovenskega škofa Baraga v lepi škofovski obleki in rjegovo sestro v redovni obleki; misijonarje Pirca v redovni obleki in našega Monsignora Buha, videli smo tudi našo slovensko mater v narodni noši. Priredili smo tudi igro, ki se imenuje "Slovenski Janez v New Yorku", ki je spisara v koledarju Ave Marija. Vsa čast našim častitim sestram, ki so se toliko trudile, da se je vse tako lepo izvršilo.

Sedaj na Vas pozdravljam in tudi vse slovenske otroke po širni Ameriki.

Zofka iz Newburga.

NAJLEPŠA PESEM.

Kako je lepo, ko zvonček pritrkava. Bim-Bam-Bom. Tako lepo doni, da bi človek od veselja skakal. Ali je sam Bog obesil zvonček v lino, da bo delal veselje ljudem in spominjal na lepoto neba. . . ?

Kako je lepo, ko orglje zadonijo v cerkvi. Zapoje prva piščalka, druga, tretja, vse se zlijejo v eno in pojo, pojo, da si ne morem kaj, da bi prekinil molitev in utonil v ubrano petje orgelj.

Kako je lepo, ko v spremstvu orgelj zadoni naš lepi zbor. Pojo fantje, pojo dekleta, pojo šolski dečki, šolske deklice. O salutaris hostia, quae coeli pandis ostium . . .

Toda lepša ko zvonček, lepša ko orglje in lepša kot cerkveni zbor, lepša kot njihove pesmi je pesem moje mamice.

Kadar mamica slovensko goovri, se mi zdi, da božji zvonček poje, da božje orglje zovnjijo, da božji zbor zapoje.

Ali ni to čudno? Poslušaj še ti svojo mater in piši mi, če ni tako.

Najlepša pesem je beseda materinegea jezika.

SISTER ROSE TELLS A STORY

On a beautiful sunny day a mother, whose love had made her overanxious, tied her toddling baby to her apron-string for safety, while she sat and sewed on the green grass; but the baby broke the string and scampered away.

"I did not know my mother's apron-string was so weak," he thought; "I might have done that before."

Proudly he stepped out among the daisies, while the sun danced on the little hill and played among the buttercups in the valley below. Of course the little one longed to reach them, but his baby feet were weak. Over the edge of the hill he fell and

would have rolled all the way down, but the end of his mother's apron-string, which still hung at his waist, caught in the bushes. At his lustrous cries, the mother ran and gathered him in her arms saying words whose meaning he could not yet fully understand:

"My apron-strings were strong after all, baby dear."

The love of your mother, dear little friends, keeps you from harm though often you do not realize how strong it is. Thus the love of God for us, which is greater still than mother's love, holds us, even if we do sometimes stray away. It keeps us from falling into great sins.

SMALL THINGS

Cora M. V. Preble.

Dropped in the heart's deep well,
It's a sort of strange and sunny smile,
A flower or cheery word,
Has power to travel fast and far
And make its message heard.
I've had a darkly dawning day
Quite suddenly turn bright,
Because a friend has sweetly smiled
And set the world aright!

So if you have not gold nor gems
To cheer a loved one's heart,
Remember there are no gifts
With power to impart
More joy perhaps than these might bring
A flower, a word, a smile—
O who can measure half their power
To cheer life's weary mile?

SPEAK GENTLY

Speak gently it is better far
To rule by love than fear;
Speak gently! let not harsh words mar
The good we might do here.
Speak gently! It is a little thing,
The good, the joy, which it may bring,
Eternity shall tell.

POMENKI.

Dolgo se že nismo videli mlajši in najmlajši. Pa menda ne bomo kar tako pozabili na drago nam Ave Marijo, ki je tudi za najmlajše imela vedno to ali ono besedo.

Prav je rekel zadnjič nekdo: Dokler bo Ave Marija imela tudi za mlajše besedo, dve, bo tudi mamica raje prebirala lepi ta list. Da bi mamica vanj ne pogledala, ko še njeno dete kuka vanj?

Čas je torej, da sedeš zopet k mizi in napišeš drobno pisemce. Ne pusti, da bi samo jaz pisal. Pričakujem vrstico, ali pa celo dve za vsako številko.

Veš, kaj mi piši.

Piši, kako je bilo na počitnicah, kako si se s solnčkom igrala, kako si se imel vse dolge dni, ko ti ni bilo treba pogledati po trdih šolskih klopih.

Tonček-kujonček bo pisal, pisala bo Ančka-pomarančka, Ivanka-štimanka, Urška-debeluška pa Franček-neugnanček.

Vsakemu, ki se bo do prihodnjega meseca oglasil bo urednik napravil lepo pesmico, ki se bo zlagala z njegovim imenom.

Pa ne le pisemca, še druge lepe reči boš našel v tem svojem koticu.

Sestra Rose bo od časa do časa povedala to ali ono lepo zgodico, lepe pesmice boš bral. Še druge č. sestre bodo kaj lepega napisale. Sr. Sabina iz Kansas nam lepe igrice obeta. Kako bo naš koticek lep. Najmlajše kandidatice z Lemonta bodo vsak mesec poročale, kako je na Gričku. Vsega ne morem povedati. Strani bi mi primanjkovalo. Sam poglej v vsako številko A. M., pa se boš prepričal. Ali boš . . . ?

GUARDIAN ANGEL

Cardinal Newman.

My oldest friend, mine from the hour
When first I drew my breath;
My faithful friend, that shall be mine,
Unfailing, till my death.

Thou hast been ever at my side;
My Maker to thy trust
Consign'd my soul, what time He framed
The infant child of dust.

And thou wilt hang about my bed,
When life is ebbing low;
Of doubt, impatience, and of gloom,
The jealous sleepless foe.

Mine, when I stand before the Judge;
And mine, if spared to stay
Within the golden furnace, till
My sin is burn'd away.

And mine, O Brother of my soul,
When my release shall come;
Thy gentle arms shall lift me then,
Thy wings shall waft me home.

HOW ABOUT A LITTLE SERMON, CHILD

Sr. D.

Life is but a journey; there are flowers on the roadside, but also poisonous weeds, roses and thorns, singing birds and death dealing reptiles. But neither thorns, nor weed, nor dangerous animal can hurt us if we hold fast to our divine Father's hand.

There is a story about a man who was interested in snakes. Many snakes are harmless. Some are only slightly harmful, while the sting of others is deadly. This man boasted that he could handle all kinds without harm to himself. He had trained them and knew how to manage them. They would wind themselves around his arms, they coiled around his legs, they seemed quite tame and friendly. But one day however, one turned on him and bit him. He would have died of the serpent's sting but for the timely aid of the doctor.

So it is with us. Do we not often court danger when we call our negligence a little thing and not dangerous. "Oh that is nothing," we say. Perhaps it is only a small lie that hurts no one, only a little uncharitable remark, or we may be a little late for Mass. Little by little, the habit gets a hold of us, encompasses us, masters us and we no longer rule our wills. That which at first we held well in hand turns on us and would cause our death, were it not for the great doctor, our Lord, who will heal our souls if we persistently call on Him. An evil habit is not acquired in a day, but little by little, by repeated acts.

"Sow an act and you reap a habit, sow a habit and you reap a character, sow a character and you reap a destiny."

AUTOGRAPH.

Čudna beseda. Tako imenujejo knjigo, ki jo imajo dekleta, morda tudi fantje. Vanjo pišejo njihovi veliki prijatelji, sestre, duhovniki spominske besede in stavke.

Spominske besede in spominski stavki potem še dolgo spominjajo na lepe šolske dni, in na dni mladosti, ko še ni bilo nobenih skrbi.

Lepo je imeti tako knjigo.

Saj si že videl, kaj v tako knjigo pišejo.

Škoda, da nimam vaših spominskih knjižic, rad bi zapisal nekaj vrstic vanjo. Čakaj, zmisli si eno. Saj ni treba, da bi jaz osebno zapisal. Kar ti sam zapiši v svojo knjigo in mene podpiši. Kako bo to čeden spominček.

Tako-le zapiši, deklica: "Krasna je roža rudeča, v svet tak opojno dehti. Lepa je zarja blesteča, v jutro prelepo gori. . . A meni verjemi, dekle. Vse lepše kot roža rudeča, krasnejše kot zarja blesteča je tvoje drobno srce, dokler za skušnjavo, za greh in zmotnjavo te zemlje ne ve. . ."

To-le zapiši fant: "V mišicah moč in korajža v očeh, v licih sam ogenj in vihra v lasch. To sem vam fant, da je svet me vesel, žvižgal bi, vriskal in noč in dan pel. V srcu pa božja beseda živi: Boj se Boga in vseh onih ljudi ki jim je vera deveta vas, sveto življenje le dolgi čas."

Podpiši.

Napisal v spomin na mladost in Ave Marijo njen urednik.

KAJ JE NOVEGA NA GRIČKU?

Mislili bi, da za časa počitnic naš samostanček in šola na gričku samevata, kakor druge šole, a temu ri tako.

*

Naše prebivalstvo se je podvojilo. Prostoren je naš dom z nebeškim obokom, pod katerim se lahko nemoteno gibljemo in krepimo duševno in telesno. Naša sreča, da so v tem času noči kratke, za ta kratek čas se pa že prebije v tesnih prostorih.

*

Z velikim veseljem so prihajale naše sestre ra počitnice in z veseljem so bile sprejete. Dolgo je bilo leto, odkar se niso videle, zato pa je bilo svidenje tem živahnije in prijaznejše.

*

Po preteku par dni odmora so se že začele duhovne vaje, čas premišljevanja. Lepi so bili dnevi milosti, posebno še dan, ko smo imele izpostavljeno Presv. Rešnje Telo. V jutru med sv. mašo je preč. gospod voditelj duhovnih vaj, izpostavil Evharistijo. Ves dan so sestre menjavale se obiskovale Kralja vseh kraljev. Češčenje Presv. Reš. Telesa se je končalo s procesijo in to v mraku zvečer. Z gorečimi svečami so sestre in postulantinje spremljale božjega Kralja k votlini Lurške Matere božje. Med potjo smo glasno molile rožni venec in med odstavki pele evharistične pesmi. Ubrano pritrkavanje zvončka je spremljalo procesijo. Čez 100 svečk je razsvetljevalo votlino in

umetna razsvetljava je žarela po temni dolinici. Lepo je bilo. — Upamo, da se bo med drugimi duhovnimi vajami yršila enako lepo slavnost, kot priprava za 15. avgust.

Kakor druga leta bo tudi letoš na praznik Marijinega Vnebovzetja sprejem mladenk v kongregacijo in sicer bo letos sprejetih devet. Vse se že veselimo tega dne, posebno še postulantinje, ki se bodo slovesno darovale svojemu Ženinu.

Poročano je bilo, da bi bilo ta dan tudi žrebanje ali srečkanje So. Chicaške hiše. A ker ta dan ljudstvo ni prosto dela, zato se to odloži na Labor-Day. Ako se bo vsak udeležil srečkanja, pričakujemo izbornu udeležbo. Za vse bo poskrbljeno. Zadrje čase smo opazile, da zanimanje za hišo narašča; oglašajo se namreč za srečke, kar jim drage volje ustrezemo. Še jih imamo na razpolago, sezite po njih.

*

Kakor smo poročale, smo kupile harmonij za kapelico. Prosile smo za prispevke, a ne zaman. Mrs. Malnar iz Kansas City nam je že poslala \$5.00. Kakor je bilo raznanjeno, bomo opravile za darovavke devetdrevnico v čast Materi božji. Praviijo: "Kdor moli, enkrat moli — Kdor pa poje, dvakrat moli," ako je temu tako, bomo s petjem dvakrat molile za naše dobrotnike.

*

Miss Mary Paulovčič iz Chicage nam

je poslala lepe kleplane čipke, katere bomo porabile za naš bazar za časa srečkanja. Hvala lepa in Bog plačaj darovavkam. Lepa hvala pa tudi sledečim faranom sv. Družine v Karsas, posebno še nabiralcema: James Kaizer in Blažu Žagar; Mr. Matt Petek \$2.00. Po dolarju so darovali: Frank Višček, Jurij Štimec, Frank Anžiček, Joe Kastelec, Joe Dragoš, George Štimec, Leopold Anžiček, Mike Majerle, John Štimec, Jakob Poje, Joe Rus, Joe Snellar, James Kaizer, Blaž Žagar, Ignac Springer, Arton Stampfel, Matt Štubler George Rački, Joseph Poje, Peter Grdič. Po 50 centov: Louis Drčar, August Toplikar, John Švab, Anna Novak, George Snellar, Peter Majerle, Joe Cvetkovič, Jakob Zupan, Mary Guštin, Leopold Martinčič Blaž Štimec, Mr. Orel, Geo Kovač, Steve Ošaben, Antor Žagar, Joseph Stampfel, Francis Petrič, Agnes Klepec, Frances Lastelič, Ludvig Poje, Peter Žager, Agnes Zakrajšek, Geo Bajuk, Joe Drčar. Po 25 centov: Barbara Lužar, John Jarc, Mr. Lesnik, Anton Pintar, Arton Kostelc, Nick Galič, Ana Žagar, Johana Ješelnik, Matt Petelin, Mike Švab, Martin Muc, Mr. Simonič, Charles Bratkovič, John Tomac 10 centov. Obitelj Trinko iz Chicage \$2.00, obitelj Omerzel iz Chicage \$2.00, Mrs. Vauri iz Chicage \$1.00, Neimerovana iz Milwaukee \$2.00.

Prav lepa hvala in Bog plačaj obitelji Kremesec za dobrote v blagu.

GLASOVI od Marije Pomagaj

P. Salezij, O.F.M.

Srebrni jubilej Fathra Hugona. . . Prav lepo se je iztekel. Malo smo se bali, da bo morebiti dež, ker je par nedelj poprej deževalo — pa ga, hvala Bogu, ni bilo. Za slovesnost se je trudilo več ljudi in njim se moramo zahvaliti, da se je vse vršilo v najlepšem redu. Žene in dekleta in moški so se trudili. Moški so sodelovali pri raznih večjih pripravah, ženske pa so se pridno sukale v kuhinji ter podrobno okinčale cerkev, groto, romarsko dvorano.

*

Ravno za srebrno mašo Fathra Hugona se je naš samostan nanovo preoblekel. Mr. Osterman iz Chicage se je za prav majhno nagrado žrtvoval ter nadaljeval ono delo, o katerem sem poročal zadnjič, da je zaostalo, ker ras je zapustil tisti mož, ki mu je pribijanje ploščic šlo spretno izpod rok. Mr. Ostermanu sta pomagala njegova dva sinova, Mr. Anton Bogolin ter še en drug fant. Vsem se na tem mestu iskreno zahvaljujemo. Naj jim Bog obilo poplača njihov trud!

*

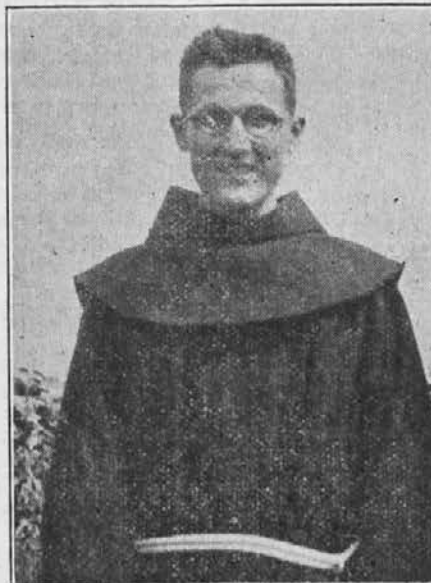
Tudi pokopališče vedno lepše zgleda. Lani nam je vsejano travo suša vzela. Letos smo se bali zanjo, ker je nekaj časa suša pritiskala. Vendar je še pravočasno prišel dež, da je pogнала in se lepo ukoreninila. Ker jo pridno kosimo, da se razrašča, zgleda pokopališče sredi ostale farme kot zelenica v puščavi. Glede cipres, s katerimi smo jo pretečeno jesen obsadili, smo v skrbeh, če bodo sploh uspevale. O tem ni več dvoma. Sicer se jih je več posušilo, a vsled one poledenice spo-

mladi, ko je vse drevje izgledalo kot stekleni cerkveni lestenci, kateri nekatere še niso bile kos. Večina se jih je pa prijela ir lepo poganja. Mrtve bomo spomladi nadomestili. Križanega, ki ga še manjka na skupnem križu, a ga tukajšnji Judje

Še za kake rože se priporočamo. Zadaj za križem smo namreč uredili dve gredi ob celem pokopališču za rože. Pogled narje preko pokopališča bo kakor pogled preko grobov v večno pomlad.

*

Grota na hribu je v glavnem dovršena. Tudi cevi za vodo so že položene in zacementirane. Zasluga za to gre predvsem fr. Piju Petriču, ki se je po končani šoli takoj z vso vnemo lotil dela in je spretno izpeljal. Zdaj pride ra vrsto še napeljava elektrike. Za pobožnosti ob večerih sta določena dva reflektorja; eden bo ožarjal lurško Gospo, drugi pa ostalo groto. Takrat bo pogled na groto bajen. Že zdaj je pogled nanjo prav lep. Ožji okvir je vsled zadostne moče lepo oživel. Raznobarvne rožice, ki jih je naša znara dobrotnica iz Jolietta. Mrs. Blaes tako okusno izbrala in sama nasadila, so jako hvaležne. Ko se ene osujejo, druge hvacveto. Tudi ostalo zelenje je bujno pogrlo. Kaj malega si bomo še vedno nanovo izmislili in dostavili. A glavna pozornost bo odslej obrnjena širšemu okvirju, predvsem jezercu. Za izvedbo celotnega načrta ki obsega celo površino romarskega hriba, je p. komisar zamislil rusko petletko, kar bo pa morebiti vzelo še kitajsko desetletko. Vsaj parka ne bo mo-goče tako hitro pričarati iz tal. Kot nekaj začetek tega rajširšega načrta je bilo "mufanje" barake za okrepčila. Father Benedikt je zasedel brezslavega težaškega konja (tractor), vprevel močne klerike in kmalu je bila tista 50 čevljev dolga baraka, čeravno dokaj zrahljana, na sred-njem hribu.

REV. TOMAŽ HOGE, O.F.M.,
letošnji naš novomašnik, ki se vrača iz domovine.

dražje prodajajo, kot ga je Judež iz Karijota, nam bo naš p. komisar prinesel iz domovine. Vsaj priporočili smo se mu.

DAROVI.

Za sv. maše so darovali:

Mrs. Kremesec 12, N. 1. II, H. Golob \$2, A. Fister \$10, Mrs. M. Francel \$5, Mrs. J. Drobnič \$3, I. Trunkle \$2, M. Loncar \$4, Mrs. A. Yelenc \$1, M. Dresnar \$1, J. Pecnik \$1, F. Suhadolnik \$1, M. Bluth \$4, M. Zore \$1, S. Sivic \$5, M. Novlan \$2, Mrs. M. Toloni \$1, Mrs. A. Stepanich \$1, Mrs. M. Verne \$1, J. Molik \$1, T. Bartol \$1, F. Hochevar \$1, M. Bluth \$5, F. Lavrič \$, Mrs. Grum \$2, N. N. \$2.

Za Ave Marijo so dali:

M. Verzuch \$2.25, H. Golob \$3, I. Trunkle \$3, M. Malovich \$3, M. Loncar \$3, J. Muhich \$3, J. Bombach \$3, F. Shuhadolnik \$3, F. S. Malley \$3, J. Lockinar

\$3, M. Bluth \$13.50, U. Ivsek \$4.80, G. Mocinnik \$2, M. Peternel \$1.50, C. Remc \$3, M. Vidmar \$1.75, M. Kogovsek \$3, J. Grdira \$21.18, M. Novlan \$3, N. Gorce \$3, L. Prelog \$6, M. Primc \$3, J. Muhich \$3, M. Smrekar \$3, J. Benkse \$3, P. Prah \$1.50, M. Bluth \$3, Mrs. Bitanz \$1.50, F. Perovšek \$3, M. Grum \$2.25, N. N. \$3, Mr. Stimetz \$3.50.

Člani Apostolata sv. Franciška so postali:

H. Jereb \$10, J. Hribljan \$5, M. Hrastar \$10, A. Campa \$3, C. Hebein \$10, F. Fajfar \$1,

M. Križaj \$10, T. Zdešar 50c.

Za lučke so poslali:

M. Pluth 50c, F. Gombc 50c, J. Bacnik 50c, F. Rapes 50c, P. Bradich 50c, A. Bo-

golin \$2, M. Krizij 50c, J. Shiltz \$1, Dz. Radez \$1, J. Anzlovar 50c, M. Knaus \$1, M. Pavlesic \$1.50, J. Tomazic \$1, M. Kandare 50c, M. Hrastar \$1.50, J. Bacnik 50c, J. Gombic 50c, F. Papesch 50c, J. Zupancic \$1, M. Griner \$1, H. Gercar \$1, A. Udovih 25c, F. Novak \$5, J. Kastelic 50c, C. Hebeir \$1, M. Drcar 50c, M. Tomazic 25c, P. Prah 50c, M. Pavlesic \$1. Mrs. Gorshe 50c, Mrs. Caizer 30c, Mrs. Verderber 30c, Mrs. Potočnik 50c.

Za lurško votlino:

A. Bogolin \$10.

Za samostan:

M. Kremesec \$10, Mrs. Madic \$5. Oltarni prt: Mrs. M. Stonich, Mrs. M. Cunk, Mrs. C. Rozich.

Uprava lista prosi

vse, ki se žele potom pisma pomeniti glede lista, naročnine ali drugih naročil naj naslavlja svoja pisma vedno na naslov: Rev. Benedikt Hoge, P. O. Box 608, Lemont, Ill. Tudi, kdor ima to ali ono poročilo, zahvalo, prošnjo za uredništvo, prispevek

ali članek, naj naslavlja na lemontski naslov. Tako se uprava in uredništvo izogneta neljubim sitnostim, naročnik pa lahko pričakuje točne postrzebe in hitrega odgovora.

Urednik prosi

duhovnike v stari domovini, ki so naročeni na naš list, da se lista spomnejo tudi s prispevkom. Koliko lepih besed in misli gre časih v koš, ki bi lahko v našem listu govorile na dušo bravcem. Mnogokdaj se zgodi, da mora urednik polovico lista sam napisati. Pa bi lahko ta ali oni pomagal. Že sedaj se zahvaljujem

vsem, ki mi bodo v prihodnjih mesecih postregli s kratkimi članki, članki, ki bi jih dušni pastir lahko na stotine napisal. Tako bogato izkušnjo ima. Ljudstvo rado sluša in bere besede izkušenih Kristusovih delavcev. Uprava Ave Marije se bo oddolžila vsakemu.

Depresija

je tudi Ave Marijo občutno oškodovala. Mnogo bravcev se radi finančnih težkoč odpoveduje listu, drugi si v bojazni in pričakovanju še slabših dni ne upajo naročiti našega mesečnika. Dobre besede prosimo za list, ki že toliko let deluje v dobro katoliških izseljencev. Ave Marija je pač edini list, ki je izrazito katoliški

in se ne boji pokazati prave odločnosti v boju za božjo stvar. Dobre besede prosimo za list naše duhovnike, dobre besede prosimo naše zastopnike, dobre besede prosimo vse naše bravce. Apostol si, če agitiraš za naš list.

Naročnikom,

ki radi slabih razmer ne morejo takoj poravnati naročnine, pove-mo ponovno, naj se ne odpovedujejo listu. Potrpežljivosti je treba nam ravno tako kot drugim ustanovam. Povsod je hudo in je treba dolar pošteno obrniti, predno ga izdaš. Če ti torej na noben način ni mogoče v doglednem času poravnati naročnine,

nikar se ne boj, da te bomo takoj vrgli iz imenika. Dobrotnik in prijatelj si nam bil v dobrih časih, dorotnik in prijatelj si nam v slabih. Morda boš kmalu lahko poravnal svoj dolg. Ne pre-naglj se. To naše poročilo velja vsakemu, ki je prizadet v teh časih in mora gledati, kje bo dobil kruha družini.

Menda že veš.

Eden naših rojakov-izseljencev, navdušen delavec za Barago, ki že dve leti navdušuje mlade naše za Baragovo stvar, je spisal življenjepismo knjigo o našem vrlim apostolu in predhodniku. — Od prve strani do zadnje je knjiga polna lepih besed in lepih do-kazov o Baragovi svetosti in neumornem delovanju za zveličanje duš. Tako zanimiva knjiga ne sme mimo nas neopažena. Kdor-koli jo je bral, jo je pohvalil, ocenjevalci, ki so pregledali knjigo pred natisom, so vračali rokopise z najlepšim priporočilom. Naj-

lepšo priliko, da pomagaš k razpečavanju te knjige, imaš ravno sedaj, ko ti brat ali sestra graduirata in iščeš primeren dar za to slovesnost. Pokloni jim to Baragovo knjigo. Videl boš, kako veselje bo prinesla. Tako je storil nekdo na zapadu. Kupil je dvajset izvodov knjige za letošnje graduante, obilo radosti je povzročil.

Knjigo vsem najtopeje priporočamo.

Zarja

Častitati moramo Zarji in Ženski Zvezi. Našim ženam pa besedo navdušenja: pristopite v Žensko Zvezo. Zadnji čas je, da postane vsaka naša žena članica te lepe organizacije. Malen-kostna članarina 25 centov na mesec ti prinese vsak mesec tudi mesečnik "Zarja". Če bi drugih dobrin ne imela Zveza, že zaradi Zarje, bi pristopila, toliko koristnega berila imaš v njej, žena,

dekle. Pa ima Zveza še drugih materijelnih in duhovnih dobrot zate. Pristopi danes. Naselbine, ki nimate še podružnice Zve-ze, ustanovite jo. Za pojasnila pišite glavni tajnici Mrs. Jose-phine Račić, 2054 W. Coulter Str., Chicago, Ill. Tudi nečlanice si lahko naročite "Zarjo". Naročnina je za vse leto samo \$2.00.

POZOR!

Na tisoče Slovencev in Hrvatov se mi je zahvalilo za moja zdravila, katera so rabili z najboljšim uspehom, kakor za lase, revmatizem, rane, in za vse druge kožne in notranje bolezni. Mnogi mi pišejo, da je moj brezplačni cenik vreden za bolnega človeka nad \$5.00. — Zaradi tega je potrebno, da vsakdo takoj piše po moj brezplačni cenik za moja REGI-STRIRANA in GARANTIRANA ZDRAVILA.

JAKOB WAHČIČ

1436 East 95th Street,
CLEVELAND, OHIO

JOSEPH PERKO

2101 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

ROJAKI IZ ZELENEGA ŠTAJERJA

Ravnokar

smo prejeli prvo knjigo:

“MESTA DRAVSKE BANOVINI”

Ta knjiga vsebuje krasni opis mesta Celje in raznih krajev iz Zelenega Štajerja.

Knjigo krasi nad 30 lepih pokrajinskih krajev. Morda bote našli svoj rojstni kraj v njej, če ste iz teh krajev doma.

Vsak Slovenec, zlasti pa rojaki iz prelepega zelenega Štajerja, bi morali imeti to zanimivo slovensko knjigo v svoji hiši.

Knjigo prodajamo z ušpirom na sedanje slabe čase za malo ceno samo

40 centov s poštnino vred

Pišite še danes ponjo in v pismo priložite znamke, ali pa poštni Money Order ter pošljite naročilo na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

LEPOTO

SLOVENSKE DOMOVINE

dobite v besedi in sliki v lepi knjigi

‘GORENJSKA’

STANE S POŠTNINO \$2.00

Naroča se pri

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK

1849 West 22nd Street - - Chicago, Ill.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL

1727-31 West 21st Street, Chicago, Ill.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pri nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja. Glavno prodajalno imamo na 6019 St. Clair, podružnica pa je na 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebno opravila, dobijo za manjše izdatke boljšo postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

HENDERSON 2088